

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XII legislatura · segon període · sèrie C · número 90

Comissió d'Investigació sobre els Atemptats del 17 i el 18 d'Agost de 2017

Sessió 7, dimarts 30 d'octubre de 2018

Presidència de l'l. Sr. Jordi Munell i Garcia

TAULA DE CONTINGUT

Compareixença de Núria Marín, directora de l'Escola Montserrat de Terrassa 357-00070/12	3
Compareixença d'Anna Teixidor Colomer, periodista 357-00078/12	9
Compareixença d'Eduardo Martín de Pozuelo, periodista. 357-00082/12	16

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reproduïx només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Imprès al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)

0213-7992 (sèrie C)

DL: B-3.468-1982

www.parlament.cat

Sessió 7 de la CIAA

La sessió de la Comissió d'Investigació sobre les Atemptats del 17 i el 18 d'Agost de 2017 (CIAA) s'obre a les tres de la tarda i tres minuts. Presideix Jordi Munell i Garcia. Assisteix la Mesa la lletrada Mercè Arderiu i Usart.

Hi són presents els diputats Matías Alonso Ruiz i Jean Castel Sucarrat, pel G. P. de Ciutadans; Aurora Madaula i Giménez i Teresa Pallarès Piqué, pel G. P. de Junts per Catalunya; Eva Baró Ramos, Najat Driouech Ben Moussa i Montserrat Fornells i Solé, pel G. P. Republicà; Carles Castillo Rosique i Ramon Espadaler i Parcerisas, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Elisenda Alamany Gutiérrez i Joan Josep Nuet i Pujals, pel G. P. de Catalunya en Comú Podem, i Santi Rodríguez i Serra, pel S. P. del Partit Popular de Catalunya.

Assisteixen a aquesta sessió la senyora Núria Marín, directora de l'Escola Mare de Déu de Montserrat, la senyora Anna Teixidor Colomer, periodista i Eduardo Martín de Pozuelo Dauner, periodista.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença de Núria Marín, directora de l'Escola Montserrat de Terrassa, davant la Comissió d'Investigació sobre els Atemptats del 17 i el 18 d'Agost de 2017 (tram. 357-00070/12). Comissió d'Investigació sobre els Atemptats del 17 i el 18 d'Agost de 2017. Compareixença.

2. Compareixença d'Anna Teixidor Colomer, periodista, davant la Comissió d'Investigació sobre els Atemptats del 17 i el 18 d'Agost de 2017 (tram. 357-00078/12). Comissió d'Investigació sobre els Atemptats del 17 i el 18 d'Agost de 2017. Compareixença.

3. Compareixença d'Eduardo Martín de Pozuelo, periodista, davant la Comissió d'Investigació sobre els Atemptats del 17 i el 18 d'Agost de 2017 (tram. 357-00082/12). Comissió d'Investigació sobre els Atemptats del 17 i el 18 d'Agost de 2017. Compareixença.

El president

Bé, bona tarda. Benvingudes i benvinguts. Anem a començar aquesta sessió d'aquesta Comissió d'Investigació.

Agraïm a les persones que hem proposat per comparèixer la seva presència. En aquest cas, la senyora Núria Marín, que és, com saben, directora de l'Escola Montserrat de Terrassa, i que ve acompanyada de les senyores Majda El Azhari, Samya Saharoui i la Susanna Acosta Álvarez, benvingudes també, gràcies per estar aquí.

Ens acompanya també la senyora Anna Teixidor Colomer, periodista, i el senyor Eduardo Martín de Pozuelo, també periodista. Per tant, els agraïm la seva deferència d'acceptar la invitació de la comissió, i estem segurs que la seva aportació podrà ajudar-nos en el treball que ens hem proposat de d'aquesta Comissió d'Investigació.

A nivell de funcionament, farem un primer torn d'intervenció seguit pels tres convidats, en aquest cas serà aproximadament uns quinze minuts, eh?, i som flexibles en aquest sentit. Després hi haurà un torn d'intervenció dels portaveus dels grups, per si tenen alguna reflexió al voltant del que vostès han comentat: preguntes, qüestions que vulguin plantejar, d'aproximadament cinc minuts per a cada un d'ells. I després un segon torn per part seva, de deu minuts, també flexible, en aquest sentit. I, finalment, si es donés el cas, si algun grup ho demanés, permetríem també una segona intervenció dels grups, curteta, per acabar de matisar o acabar de fer algun dubte o alguna cosa.

Compareixença de Núria Marín, directora de l'Escola Montserrat de Terrassa

357-00070/12

Per tant, si els sembla bé, començaríem. I, en aquest cas seguint l'ordre que tenim establert en la convocatòria, intervindria, en primer lloc, la senyora Núria

Marín, que ens ha portat una presentació, eh?, que després..., el gestor els ha enviat per correu a tots els grups, per tant, també la teniu disponible.

Senyora Marín, quan vulgui.

Moltes gràcies.

Núria Marín i Garcia (directora de l'Escola Montserrat, de Terrassa)

Moltes gràcies. Bé, doncs, primer de tot, molt agraïda perquè m'hagin convidat i creguin que la meua aportació pot ser interessant en la comissió que vostès tenen.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Llavors, bé, qui som nosaltres, no? Nosaltres estem en una escola, a Terrassa, en un barri perifèric, que és un gueto, perquè tota la gent que viu allà és majoritàriament d'origen estranger i sobretot del Marroc; i la llengua del barri és la castellana, minoritàriament, però sobretot és l'idioma marroquí. I com que hi ha aquesta realitat a les classes, doncs, tenim els seus fills i els seves filles, molts ja espanyols, però que les seves famílies són la majoria d'origen estranger o de cultura gitana, eh? Tenim una diversitat del 97 per cent en la majoria de classes.

L'economia de l'entorn és molt precària, la majoria de persones viuen dels ajuts, de l'economia submergida. Hi ha una gran diversitat cultural, religiosa. Les famílies són majoritàriament no acadèmiques, no dominen l'idioma, ni el pare ni la mare; si el dominen és amb una idea de comunicació molt limitada. El risc d'exclusió social el tenim a tocar, perquè és una població molt, molt vulnerable, i el perill de captació de les xarxes extremistes és la nostra realitat i la nostra gran preocupació. Quant a l'escola, és una escola d'una tipologia administrativa que es diu de «màxima complexitat».

Llavors, nosaltres el que vam fer l'any 2001, va ser somiar, i vam somiar quina escola és la que volíem, perquè crèiem que la nostra escola, que és una comunitat d'aprenentatge, crèiem que transformar la idea que l'escola havia de millorar passava per somiar-la entre tots, quina escola volíem per poder-la construir, no? Tots els somnis els vam recollir i estaven focalitzats en dos objectius, que eren: l'èxit educatiu i la millora de la convivència.

Com tots els somnis, els vam anar aconseguint, no? De seguida vam veure un gran resultat, en cinc anys nosaltres vam tenir un gran resultat, que era, en comprensió lectora, passem, en cinc anys, del 17 al 85 per cent, i trenquem el tòpic de que a les escoles de molta immigració baixen els resultats, perquè a més a més en aquells moments estava augmentant, en cinc anys, del 12 al 46 per cent la immigració.

Però és que, a més a més, al cap de deu anys, en les proves de competències bàsiques d'anglès, en la part «Competència de la comprensió oral», tots els nens de la classe el resolen correctament. I un altre cop el tòpic, del 46 passem al 70 per cent d'immigració, o sigui, trenquem un altre cop el tòpic que a les escoles, quan hi ha immigració, no hi han resultats.

Però és que, a més a més, l'any 2016, un altre cop, tornem a veure uns grans resultats en les proves de competències, que veiem que l'expressió escrita, que és el cavall de batalla de totes les professores i els alumnes, que els costa, tornem a tenir uns resultats prou acceptables. De manera que veieu com la tendència del vermell, no?, que en les escoles de gran dificultat un dels reptes és minvar la part dels alumnes que van supermalament, i nosaltres la minvem considerablement, però és que, a més a més, és que s'eixampla considerablement la part de resultats més òptima.

Però és que també millorem la convivència en tot aquest procés, no? Perquè si veiem aquí unes dades que hem recollit del 2010 i el 2017, veiem que les expulsions dels nens per mal comportament, no? –i coses que passen a les escoles, que vostès deuen conèixer prou bé–, del 2010 al 2017 veiem que es rebaixa molt la tensió a la classe, a l'escola i al menjador, de manera que les expulsions queden molt focalitzades a casos molt concrets.

Però és que la violència verbal, física i de mobiliari també queda molt rebaixada en aquest procés, com poden veure a les imatges. I l'absentisme, el crònic, que és el que són aquells nens d'aquelles famílies, sobretot de cultura gitana, no?, doncs, també el 2010 era considerable i, la veritat, de difícil resolució, veiem que al 2017 el crònic ha desaparegut, i el consentit està molt, molt controlat, de manera que de seguida es reactiva, perquè aquests nanos puguin tornar un altre cop a les classes i a la normalitat de la seva dinàmica escolar.

I la percepció del bon clima del centre també l'hem tingut des que vam començar a fer aquest somni, no?, i del 2010 al 2017 continua en aquest àmbit de millora.

Llavors, l'impacte de tot això és en els mitjans de comunicació, doncs, que fa dos anys, en el 2016, un estudi realitzat pel psicòleg Rafael Hernando, per a Telefònica, ens col·loca en un rànquing de les 50 escoles més innovadores del món. I l'any passat, bé, l'any passat..., aquest estiu passat, el 2018, vam tenir el primer premi de la Fundació Cercle d'Economia.

Però hi ha aquesta menció que és encara més emotiva, més intensa per a la nostra comunitat, que és quan en la celebració de l'*iftar* la comunitat musulmana de Terrassa ens convida a la festa que fan, i ens fan l'honor de reconèixer públicament l'Escola Montserrat. Que la comunitat reconegui que l'escola dona resposta als fills i filles de la immigració, als seus fills que ja no són marroquins –els marroquins són els pares, no?–, sinó que són ells, i que creguin que estan en la millor escola que podien estar de Terrassa, realment ens honora molt, no? I llavors és un impacte que dius: què és el que està al Montserrat? Passen coses molt boniques, no?

Com el dia 17 d'agost, que una família està tornant del Marroc, estan tornant de viatge, i el pare li diu al fill: «Envia-li un missatge a la directora per veure com es troba, no?» Diu: «Hola, Núria, què tal? El que ha passat és molt greu» –diu el nen– «uf, nosaltres estem aquí, a l'autopista; hi ha un trànsit increïble, que no es pot veure ni amb els teus propis ulls. I, bé, això és la cosa; ja l'atraparan, a aquell nano, ah!»

Però el dia 23 d'agost, el pare em comparteix una foto a la rambla de Catalunya posant una espelma. Què és el que està passant al Montserrat perquè tot això sigui una realitat? Doncs, que a l'escola implementem les actuacions educatives d'èxit, perquè creiem que una escola d'èxit es construeix amb la comunitat. I d'aquesta manera, construint una escola inclusiva, podem ajudar a transformar la societat perquè sigui millor per a tothom.

Quines són les actuacions educatives d'èxit, identificades per la comunitat científica internacional, que funcionen arreu on s'implementen? Doncs, són els grups interactius, més persones dins de l'aula ajudant els nens a treballar, hi ha la professora. Tertúlies literàries dialògiques de clàssics universals; sabem que quan es llegeixen els clàssics les neurones es connecten d'una manera diferent que quan llegeixes un *best-seller*, i això genera esperit crític, no?, genera diàleg, i això és el que estem fent al Montserrat.

La formació i participació dels familiars, no qualsevol formació, la formació que decideixen ells, la formació que els familiars creuen que és la millor perquè puguin estar millor en la societat en la que es troben, i que també puguin ajudar els seus fills i les seves filles.

Participació decidint, no només assistint a allò que em demanen, sinó també decidint què és el que vull fer perquè l'escola del meu fill sigui la millor. Extensió del temps de l'aprenentatge, biblioteca tutoritzada. Quan els nens acaben l'escola i necessiten treballar, a casa a vegades no poden. Però treballar a l'escola, fent els deures amb els amics i amb persones que acompanyin aquest espai és que estem ajudant que aquells nens i aquelles nenes tinguin ganes d'estudiar, tinguin ganes d'aprendre, vulguin esforçar-se, i d'aquesta manera fugir de la cultura de la queixa on, en les escoles de la immigració, és impossible tirar endavant, no?

Llavors, el que faré aquesta tarda serà centrar-me en l'«Actuació educativa d'èxit. Model dialògic de prevenció i resolució de conflictes», que vostès ja van tenir l'ocasió de sentir la Teresa Sordé. I, per últim, seria la formació dialògica del professorat.

Quant totes aquestes actuacions educatives d'èxit s'implementen en un centre educatiu, l'èxit està assegurat, i nosaltres ho estem demostrant. Tot i això, aquesta tarda només parlaré de la cinquena actuació educativa d'èxit.

Nosaltres reflexionem en un debat igualitari, tota la comunitat, el claustre, i el que passa és que genera un procés de transformació personal i professional, no? Quan tota la comunitat entra en un procés de formació, de diàleg, de discussió, de prendre decisions conjuntament, no?, és un procés en el que tothom matisa, tothom es mira, tothom empatitza amb l'altre i passen coses molt boniques. Perquè a més a més, l'objectiu de tots i totes és millorar l'educació dels nens i les nenes, que són els seus fills i les seves filles, que seran els futurs ciutadans de la ciutat de Terrassa, no?

Per això aquí podem veure com els pares, que a vegades estan absents en l'imaginari col·lectiu, no?, de l'educació, nosaltres estem demostrant que no estan absents, no?, perquè es troben en un espai de diàleg, on se'ls demana què és el que volen, on se'ls mira als ulls, on se'ls escolta, i aquelles propostes des del sentit comú, des del cor, es porten a terme, i quan es porten a terme la resposta és molt positiva.

També hi ha formació de mestres, formació de mares, són formacions obertes a la comunitat, tot i que de vegades els espais són molt concrets, i es veuen pares i es veuen mares i es veuen mestres, però no vol dir que estiguem separats, simplement són opcions personals, perquè l'escola està oberta, l'escola el que vol és compartir, i tot això són relacions que interaccionant entre tots podem millorar.

Però, com s'organitza el model dialògic de prevenció i resolució de conflictes? Jo sé que la Teresa, la Tere Sordé us va explicar la part més teòrica de tot aquest apartat, i jo volia incidir més en la part pràctica.

Llavors, bé, el que interessa molt perquè hi hagi un bon clima a l'escola és que tota la comunitat es posi d'acord en una norma. Llavors, aquesta norma ha de complir set característiques. Llavors... –sis característiques.

Les sis característiques són: que pugui ser clarament acordada per totes les persones de totes les mentalitats i edats; que tingui relació directa amb un tema important a la vida dels nens i les nenes; que hi hagi suport verbal clar del conjunt de la societat; que s'incompleixi reiteradament; que respongui a un comportament possible d'eliminar, i que l'èxit pugui ser un exemple.

Llavors, a partir d'aquesta premissa, l'Escola Montserrat, el 2014-2015, es preocupa per buscar quina és la norma que ha de ser per a l'escola, no? Durant un any –un any–, ben bo, es van produir diverses reunions on es llançava la idea de quina és la norma que podia donar resposta a totes les inquietuds que hi havia en la comunitat, no?, i en les diferents reunions d'anada i tornada s'anava matisant. De manera que, al final, la norma que vam aconseguir per a la nostra escola era aquesta: hem de respectar els nostres companys i companyes i totes les persones de la comunitat; no es pot agredir cap persona de forma física: barallar-se, pegar, etcètera.

Vull matisar una cosa, abans de continuar. I és que aquesta norma és molt llarga perquè en les diverses reunions eren els mateixos alumnes i en alguna ocasió les mares els que volien que quedés ben explicitat què és el que volia dir «agredir», no? Perquè si diem d'una manera àmplia què és «agressió», podríem entrar en el terreny que una agressió pot ser molt forta, molt fluixa, i a vegades intuïm que no és agressió. Però eren els mateixos nens i les mateixes mares els que deien «no, no, és que agredir de forma física és barallar-se, és pegar-se; ho hem de posar, perquè no hi hagin nens que facin trampes amb la paraula “agredir”». Llavors, per això, nosaltres vam acabar posant-lo i es va consensuar d'aquesta manera. També es va dir que no es pot agredir de forma oral –insultar, criticar, dir mentides sobre ell o ella, ni

amençar, i sobretot això, ni amenaçar. Era una paraula que no ens havia passat pel cap als adults que formàvem part de totes aquestes reunions, ho van dir els mateixos nens, perquè se sentien malament quan els amenaçaven.

I també érem els mateixos mestres els que dèiem que no, eh? També dèiem no es pot obligar a ningú fer una cosa que no desitja, ni discriminar –i aquesta és una paraula que va sortir d'un nen de sis anys que deia «per qualsevol diferència de religió, del color de la pell, ni pels menjars». Llavors una paraula tan abstracta, com pot ser «discriminar», sortia de la boca d'un nen de sis anys perquè era una paraula que a ell li feia mal al cor quan en alguna ocasió s'havia sentit malament per la discriminació que havia patit quan portava un menjar diferent dels altres. Al final, vam consensuar també que havia de ser aquesta fase. Hem de ser bons amics i amigues, hem de defensar la víctima.

Aquí podem veure que la forma de fer les reunions sempre és consensuada. Consensuada entre els mestres, consensuada entre els alumnes, amb la mateixa comunitat.

Això, una comissió mixta va ser la que primer va llançar una idea de què podia ser la norma. I com que era bàsicament d'adults vam fer dues línies. I van ser a les reunions de delegats, en les reunions de les tutories de classe que es va començar a matisar i anar eixamplant aquesta idea.

Per això és molt important, quan nosaltres comencem a debatre, buscar el consens. No ens agrada votar, votar només ens porta a un territori en el que hi ha uns guanyadors i uns perdedors i en la convivència no hi ha mai guanyadors ni perdedors perquè tots perdem quan hi ha conflictes. Llavors, en aquesta idea del consens, és necessari parlar –parlar–, argumentar, perquè només amb els arguments podem transformar les mentalitats dels nens i les nenes, dels pares i les mares i dels mateixos mestres.

En una comissió mixta qui hi forma part són els pares, les mares, els nens, les nenes, algú de direcció i una mestra. I el que es fa és millorar la convivència i fer un seguiment de les diferents propostes que venen d'altres àmbits del centre educatiu.

També tenim una comissió mixta de delegats i delegades, perquè són ells els portaveus de tot allò que passa a les diferents classes. En aquestes reunions és molt important que sempre hi hagi un familiar. En la nostra escola, que és una escola de la precarietat, de la vida, de les persones, el que no podem pretendre és que sigui una escola, en la comissió mixta, en la que hi hagi una mare que sempre, sempre funcioni de manera regulada en aquesta comissió. Llavors hi ha mares que de vegades venen, de vegades deixen de venir però és igual, perquè nosaltres sempre busquem la veu d'una mare, perquè la veu d'una mare sempre et parla des del cor, amb molt sentit comú, regula molt el llenguatge i les emocions, i ajuda que els acords puguin ser possibles.

És molt important també en assemblea de mares i de pares escoltar-los i a veure què és el que pensen. I és molt important que les mares s'apoderin. Nosaltres estem demostrant que persones que procedeixen d'ambients no democràtics, en aquesta escola tenen cabuda les seves idees, se saben expressar, tenen capacitat per poder dir-hi la seva, però també és un entrenament al que hem arribat participant, perquè no es pot estar en una societat participativa si no tenim espais de participació.

Nosaltres a l'escola ho fem i de manera que hem aconseguit, per exemple, posar-nos d'acord en què és violència. I les mateixes persones que decideixen coses, temes, puntualitzacions sobre la violència és el que acabem dient que necessitem recordatoris explícits, en paper, que són cartells que tenim a totes les classes, per recordar-nos què és violència. Segurament hi hauran més matisos, però aquesta és la violència identificada a la nostra escola per tots els participants: quan m'insultes; quan et rius de mi; quan em dius un sobrenom; quan em molestes; quan em pegues; quan em critiques, etcètera; quan em dius mentides...

Llavors, com ho treballem? Per treballar tot això necessitem un professorat format i necessitem tenir temes clau, molt recurrents, on sempre focalitzar-los perquè tots alienem les nostres actuacions. Llavors parlem de l'amistat perquè sabem que l'amistat és un protector de l'extremisme, del radicalisme, no? Llavors hem de potenciar una amistat transparent, una amistat de les de veritat, una amistat on hi hagi solidaritat. Treballem molt què és la solidaritat femenina. Treballem molt com parlar als nens i les nenes i entre ells del llenguatge del desig i no el llenguatge de l'ètica. Treballem molt a qui escollim, perquè socialitzem la violència però a qui escull depèn de les teves interaccions que tu tens en el teu àmbit social. I si el teu àmbit d'entorn és precari, és poc amable, intentem que dins de l'escola tinguem espais de reflexió per saber que aquelles situacions que vivim les podem triar d'una manera diferent, però també si nosaltres triem no anar a les relacions tòxiques. Per exemple, parlem molt que el *no* és *no*, que el *sí* és *sí*, eh?

En aquest sentit, tenim el club dels valents. I el club dels valents, qui són? Doncs són els bons amics, són solidaris, resolen els conflictes de manera pacífica. Tornem a referenciar la norma, defensen la víctima, fan d'escut; diuen la veritat, denuncien la violència, eviten les relacions tòxiques, són respectuosos.

Llavors, com a conclusions en tot aquest procés, jo voldria dir que nosaltres hem viscut situacions on hem vist com un alumne que detectem que pateix *bullying*, no vol anar a classe, la mare ens diu: «Mira, Núria, al meu fill li fa mal la panxa, no vol venir a classe.» I, clar, tot el diagnòstic que li podem fer després d'escoltar-la és que està patint *bullying* el seu fill. Però és que nosaltres sabem que és *bullying* perquè hem fet formació als mestres de les millors evidències científiques respecte d'aquesta temàtica i podem identificar-lo. Llavors el que hem de fer és actuar. I convidem la mare que actuï, que vingui dins la classe, que es posi del costat dels nens i les nenes, del mestre. I d'entrar molt la mare a la classe, de fer relacions igualitàries en les assemblees, acaba passant que el nen, de ser un nen que pateix, l'any següent aquest nen és el líder de la classe i és el delegat de la classe, no?

O una altra situació. Tenim una nena a la classe de sisè que pateix un inici de *bullying*, el treballem, se'n surt però arriba a l'institut i li torna a passar. Però com que ve de voluntària a l'escola ens comunica un dia: «Núria, puc fer unes fotos d'aquestes coses de la violència per ensenyar-li a la meva tutora?» I jo li dic que sí. I el que fa és que es prepara ella sola un powerpoint, perquè ella identifica que està patint violència, que està patint *bullying* i que tot i que la seva professora de l'institut la vol ajudar ella no veu que s'estigui resolent i el que fa és parlar amb la professora, dir-li que a l'Escola Montserrat ho fem d'aquesta manera, d'aquesta manera del powerpoint, parla als nens, als seus agressors, directament a la cara, els planta cara i, en un mes i mig, la nena deixa de patir *bullying*.

Què és el que ha passat? Doncs que aquesta nena que havia estat també víctima, eh?, de ser víctima passa a ser una persona que té la fortalesa perquè a l'escola tenim un escut d'apoderament que tots ens posem a favor de la víctima. No hi ha persones grises, en aquest terreny no ens hi posem, al Montserrat. Eduquem comptant amb les persones: o estem amb l'agressor o estem amb la víctima. Si estem amb la víctima totes les persones que són coneixedores dels nens que saben coses, que passen i tal, i no diuen res són agressors de segon ordre. Llavors perquè això no passi ens hem de posicionar. Quan ens posicionem prenem partit, tenim mirada crítica, no?

Llavors, quan tenim aquestes situacions, l'alumnat, en aquesta trajectòria, millora l'èxit acadèmic, la convivència, té altres expectatives, té més confiança en el professorat, augmenta la seva tolerància, empatia vers l'altre, les famílies, el voluntariat i l'entorn milloren la relació, hi ha més confiança, hi ha més complicitat, estableix complicitat amb el professorat, es promouen projectes comunitaris. I el professorat augmenta el sentit crític basat en arguments i en evidències científiques, i hi ha una valoració positiva de totes les cultures, millora el clima del centre, es visibilitzen nous lideratges. Ens acostumem a veure altres persones també de líders, no identi-

ficats, però que són útils, perquè jo sé quines mares, encara que no són delegades, quan surto al carrer veig que són les que mouen una mica les altres mares. Doncs, jo m'alió amb elles, perquè és la manera d'arribar a les mares a què jo segurament no arribo, per moltes raons.

Posem en clau d'excel·lència la intel·ligència cultural. Sabem que té molt a aportar, no només la intel·ligència acadèmica sinó la cultural: incrementa el prestigi del centre i nosaltres som una escola Magnet, especialment per al col·lectiu magrebí. Per què? Perquè la majoria del col·lectiu que està al nostre centre és magrebí, s'ho parlen entre ells, tenen una gran satisfacció quant a la situació de l'escola, comparen amb altres escoles. La Majda em deia: «La meua germana ha vingut de França i està encantada de les coses que li explico perquè a la seva escola de França les mares no hi poden entrar.» I, en canvi, ella està entrant a la classe del seu fill amb tota naturalitat. Es transformen les relacions dels alumnes, dels mestres, de la família i de la comunitat.

Però tot això seria encara millorable si tinguéssim unes possibilitats a tenir en compte. Llavors vostès que són els que també ajuden que la societat millori, jo, amb tota la meua... He gosat fer algunes idees, que seria, què és el que necessiten aquest tipus d'escoles? Doncs el que necessitem són més hores de traducció i de mediació al centre. No pot ser que en una escola on la majoria són alumnes estrangers –perdó, no vull insultar-los–, són alumnes espanyols, catalans, de famílies estrangeres, no ens puguem entendre, no puguem fer un seguiment perquè la barrera lingüística és superimponent.

Les mares ja estan fent alfabetització, ja estan fent el que poden, però ho tenen també molt difícil, però els seus fills, no podem fer que encara ho tinguin més difícil perquè amb les mares no ens podem entendre els tècnics. Hem de tenir referents positius i molt diversos treballant al centre: mestres, monitors també de la diversitat. No pot ser que les persones que estem liderant l'educació dels fills i les filles de la diversitat siguem tan homogenis. Això no és possible. Hem de tenir més coneixement de l'entorn, no? Perquè aquests fills i aquestes filles dels immigrants no coneixen l'entorn ni els seus pares tampoc, però tenim una gran tasca la societat perquè aquest nou país sigui també d'ells, des del cor, des de les emocions, des dels sentiments. L'han d'estimar, però per estimar-lo es necessita conèixer-lo, eh?

Formació de famílies i professorat per millorar la participació a l'escola i després tindrem impacte en la societat. Però no qualsevol formació. Ha de ser una formació basada en evidències; en evidències científiques, ja hi ha molta cosa investigada. Per què no es fa allò que la investigació diu que funciona i continuem mantenint estructures i idees que ja sabem que estan donant fracàs i que ja estan investigades i amb resultats fatals?

És molt important també el *lleure*, l'extensió del temps de l'aprenentatge, perquè és un benefici per als alumnes, per a les famílies i també per a la societat. Que això al final ens generarà una cohesió social que és el que necessita la societat.

Moltes gràcies.

El president

Molt bé. Moltes gràcies.

Compareixença d'Anna Teixidor Colomer, periodista

357-00078/12

És el torn de la senyora Anna Teixidor. Endavant quan vulgui.

Anna Teixidor Colomer (periodista)

Hola. Bona tarda a tots. Abans de tot, els volia agrair la invitació per assistir a aquest intercanvi d'impressions d'aquesta comissió d'investigació. Nosaltres par-

lem sobretot des del punt de vista del periodisme. Doncs, com els deia, abans de tot agrair-los aquesta invitació per tenir aquest intercanvi d'impressions amb vostès. Per mi és un honor estar aquí, però sobretot estar al costat de l'Eduardo Martín de Pozuelo, que ha treballat molt aquest tema i que ara pot veure aquest tema una mica des de la maduresa.

Abans d'entrar en matèria, sí que voldria fer alguns aclariments sobre la terminologia que moltes vegades utilitzem els periodistes i els mitjans de comunicació. A mi no m'agrada dir les paraules «terrorisme», ni «gihadisme», ni «processos de radicalització», però és que tot i parlar amb persones que entenen d'aquest tema, encara no hem trobar sinònims que no estigmatitzin i que ens hi puguem referir en una crònica d'un minut i mig o en un documental d'una hora.

En segon lloc, el periodisme i més els que ens dediquem al televisiu, això ens obliga a una immediatesa que, moltes vegades, la dictadura d'aquesta immediatesa, no permet que puguem contextualitzar. I, per tant, sí que hem de ser conscients que, des dels mitjans de comunicació, a vegades, donem imatges que no són les que voldríem, però sí que les donem perquè estem sota la imposició del temps, no? Nosaltres vam estar treballant en els atemptats de Barcelona i Cambrils un mes després, i vam estar sobretot a Ripoll, i ens va costar molt trobar testimonis que volguessin parlar davant de càmera de tots aquells nois que formaven part del grups dels autors materials dels atemptats.

Això ho explico perquè vostès entenguin també quines són les pràctiques del periodisme i que a vegades el resultat no és el que voldríem, però que aquesta dictadura de la immediatesa i, en el cas de la televisió, que et fan falta imatges i testimonis audiovisuals, ho dificulta molt més.

Els explicaré molt breument quina és la implicació meva en aquest tema i com vaig començar. Inicialment, davant la impotència dels comunicats del Ministeri d'Interior, que es detenien persones acusades de terrorisme gihadista però que mai teníem oportunitat de parlar-hi, ni de saber exactament què hi havia darrera d'aquelles històries. El maig del 2014 vaig fer un cafè informal i sense transcendència amb un policia, amb una persona que ja ens coneixíem de fa temps. Aquest policia treballava a l'àrea metropolitana de Barcelona i em va explicar que s'estaven produint homenatges a màrtirs, a persones que havien sortit de Barcelona i en aquell moment estaven a Síria que hi havien mort i que se'ls estava homenatjant a través de les xarxes socials. Això era el maig del 2014.

A nosaltres ens va cridar molt l'atenció i vam començar a estirar el fil per veure si realment hi havia poques o moltes persones que haguessin marxat de Catalunya i de l'Estat espanyol per viatjar a Síria i a l'Iraq. Això ho vam fer amb un company meu càmera, que es diu Marc Faro. Ho explico perquè el maig del 2014 hi havia unes possibilitats de treballar que no tenim ara, perquè en aquell moment viatjar a Síria encara no es veia pròpiament com un delictes. Va ser més tard, perquè fins al desembre del 2014 a Catalunya no vam tenir primeres detencions per enaltiment del terrorisme, per proselitisme i per voler viatjar a la zona de conflicte.

Justament, també al maig del 2014, feia un mes que Abdelbaki Es Satty havia sortit de la presó i, en el moment que ell surt de la presó, és quan, el 29 de juny, es proclama el califat i tots veiem les imatges d'Abu Bakr al-Baghdadi a la mesquita d'Al-Nuri de Mossul. Crec que és important, perquè en el moment que ell surt de la presó i, per tant, entra plenament en contacte amb la realitat, s'estan produint uns esdeveniments, a escala global, que no només Abdelbaki Es Satty se sentirà atret per tot això, sinó molts dels joves que vam conèixer en aquells moments.

Sempre que nosaltres ens hem adreçat a persones a través de les xarxes socials o presencialment, sempre hem dit que érem periodistes, ens hem presentat amb el nostre nom, amb el nostre cognom, amb el mitjà de comunicació per al qual treballem, i, a partir d'aquí, hem intentat establir comunicació amb ells.

Nosaltres hem treballat sobretot a Ceuta, a la Comunitat Valenciana i, específicament, a Catalunya i a diversos punts del país.

Primer hi contactàvem a través de les xarxes socials, a través del Facebook. Vam enviar moltes sol·licituds d'amistat, potser unes quatre-centes, i d'aquestes vam poder establir comunicació amb deu, quinze persones. Com que no teníem clar que realment aquestes persones haguessin viatjat, el que fèiem era reconstruir les seves històries, intentar anar als barris on havien viscut i parlar amb les seves famílies i el seu entorn, per verificar que realment les imatges que ens enviaven eren ells, i que realment la història que ens explicaven, doncs, era com ens l'explicaven. I, bé, també, sobretot, conèixer quines motivacions els havien portat a fer aquest viatge i quina lectura en feien les famílies. Crèiem molt important saber què en pensaven al seu entorn.

Com es va fer evident ben aviat, i com hi ha consens en l'àmbit europeu, no hi ha perfils, no vam trobar casuístiques comunes ni denominadors comuns que poguessin explicar les motivacions, sinó que cadascú tenia casuístiques diverses i individuals. I, en aquest sentit, les poques xifres que donava el Govern d'aquest viatge dels combatents: penseu que hi ha unes trenta mil persones que es creu que van arribar al califat a Síria i l'Iraq d'arreu del món. Es parla de 2.000 a França, de 500 a Bèlgica i –em sembla que ja s'ha donat aquesta dada aquí– més de 200 persones des de l'Estat espanyol. Ara bé, és una dada amb matisos, perquè mai s'ha donat la dada de nens, de famílies o de dones, únicament de combatents.

Els Mossos d'Esquadra, públicament, només han donat una xifra: entre vint i trenta persones que haurien viatjat des de Catalunya, i tampoc n'han fet actualitzacions ni n'han concretat el detall. I ara fa pocs dies l'Ertzaintza ens va parlar oficialment de sis o set persones que haurien marxat des del País Basc. Malauradament, els haig de dir, però, que les dades que nosaltres vam trobar i que vam poder constatar sobre el terreny no coincidien amb aquestes. Al llarg del 2014 vam poder constatar una gran simpatia per aquests moviments, sobretot a la zona de Barcelona i la seva àrea metropolitana, encara que ens vam traslladar a diversos punts de comarques de Catalunya.

I aquí hi ha una gran diversitat de graus de compromís. Hi havia simpatitzants, hi havia qui ho justificava i hi havia qui es comprometia amb la causa, d'acord? Per tant, no tothom està disposat a anar a Síria, però sí que vam veure que hi havia gent disposada, en algun moment, a justificar el que feien a Síria, o, fins i tot, potser a donar una tasca logística en algun acte.

Nosaltres, a Catalunya, i amb el poc treball de camp que vam fer durant tres, quatre mesos, vam localitzar, almenys, una vintena de persones, que podem documentar amb noms i cognoms i zones concretes. Vam parlar amb ells o bé amb les seves famílies o amb persones del seu entorn, i el que passava és que molts encara no tenien la nacionalitat espanyola, no? Per tant, és difícil concretar quants han marxat que siguin de nacionalitat espanyola, o quants que feia temps que estaven aquí o menys temps. Donaré algunes xifres pròpies que no són gens oficials i que és del treball de camp: una persona a l'Alt Empordà, dues al Baix Empordà, quatre a la Selva, dues al Gironès, una al Garraf, una desena al Barcelonès, dues al Baix Penedès... Entre aquesta relació, hi ha dones, hi ha nens i hi ha famílies senceres. De fet, vam localitzar almenys una famílies que vivia des de fa anys en una població de l'interior de Catalunya, de poc més de sis mil habitants, i les seves característiques socials i econòmiques eren molt similars a les que podem trobar a Ripoll.

A l'àrea metropolitana de Barcelona vam localitzar diversos barris. En un, concretament, haurien marxat almenys cinc persones en diversos moments. Durant aquest estiu del 2014 vam poder estar amb un grup de joves marroquins, tots ells eren musulmans, i tots ells, que vivien en una casa ocupada i que traficaven amb droga, tenien el convenciment que en un moment o altre haurien d'anar a Síria, perquè, com a musulmans, se'ls obligava a anar-hi. Ells deien que havien de defensar

els seus germans musulmans; ens ensenyaven els vídeos de Bashar Al-Assad que publicaven tots els canals occidentals, també, en què estava gasejant un dictador la població civil i, per tant, ells se sentien cridats a fer aquest viatge.

En aquell moment, com us deia, Abdelbaki Es Satty també acabava de sortir de la presó, i, pel que sabem, sembla que a la presó ell mateix deia que estava redimint els seus pecats i que se n'estava penedint i que, per tant, volia deixar aquesta faceta de la seva vida enrere. Què va passar amb aquests joves, amb aquestes famílies? Inicialment ho explicaven obertament, ho publicaven a les xarxes socials, però després, quan els governs europeus varen començar a detenir les persones a les fronteres, la gent marxava, sí, però molt discretament, sense fer-ho públic a les xarxes socials. Per tant, la discreció era molt més absoluta, sense fotografies, sense despertar sospites en els seus entorns.

Hi ha famílies que han acceptat parlar obertament del viatge dels seus fills. Altres prefereixen dir que estan a Turquia treballant, sense entrar en més consideracions. I la pregunta que ens fem encara ara és com van assolir aquest grau de convenciment per deixar la vida que tenien aquí i viatjar a una guerra on es podien jugar fins i tot la vida.

Hi ha una operació de l'Ertzaintza, de la policia basca, que va acabar amb una sentència del Tribunal Superior, i allà es jutjava un cas d'autoadoctrinament i d'enaltiment del terrorisme. Es tractava d'un jove de Donostia que havia penjat a Internet vídeos de caràcter violent amb els quals donaria suport a Estat Islàmic. Aquesta sentència és molt recomanable, perquè allà expliquen alguns dels passos pels quals aconseguixen aquesta persuasió dels joves.

En primer lloc, el que vàrem poder veure és que els vídeos que primer li passen a una víctima potencial de radicalització són, sobretot, vídeos en els quals el musulmà és la víctima, i es potencia, sobretot, la victimització del musulmà. Potser han vist vídeos de Síria en els quals alguna dona patia alguna agressió sexual, o hi havia nens ferits i malferits, o morts en un camp de batalla. La segona fase era culpabilitzar de tots els mals que patim els musulmans com a víctimes, culpabilitzar Occident. El tercer era interpellar l'interlocutor de què està fent com a musulmà davant d'aquesta causa, davant del que passa, i finalment se li exigia que havia de passar a ser un activista i, per tant, que s'havia d'implicar en aquesta causa des del seu lloc d'origen.

Molts dels joves que vam conèixer han mort en la zona de conflicte. També, però, estem veient que n'hi ha alguns que volen tornar. Estan buscant maneres per assegurar que el seu retorn pugui ser sense passar per la presó, encara que això no és gens fàcil. Sàpiguen que a Holanda ja s'ha fet un protocol de retorn de menors del califat. A França, les àvies estan lluitant perquè els menors que estan arribant de Síria i de l'Iraq no estiguin tutelats per institucions públiques sinó que se'ls puguin quedar elles. I en el cas de l'Estat espanyol el que hem vist és que les dones que han tornat amb fills estan a la presó i els seus fills han passat a la tutela dels pares d'aquestes dones, els avis. Sabem que la majoria tornen, estan tornant decebuts de l'experiència que han viscut, i que només alguns, pocs, vindran amb la idea de cometre atemptats al nostre país. Sabem que hi ha algunes famílies que han demanat tornar. Sabem que hi ha nens nascuts a Catalunya, en aquest cas, una família de nens nascuts a Catalunya, amb la mare –l'home es va morir a la batalla de Palmira–, i aquest seria un cas d'una família que voldria tornar. Què passa? Que no tenien nacionalitat espanyola. Per tant, ells tenien nacionalitat marroquina i, per tant, si mai tornen, el més probable és que hagin d'anar al Marroc.

Al llarg de 2015-2016, com saben, la consigna de viatjar al califat va canviar. Ja no es demanava viatjar a la zona de conflicte, sinó atemptar en els països d'origen, amb una argumentació molt coherent, molt estructurada i totalment eficaç. Per tant, crec que hem de ser sincers i dir que sí, que ens esperàvem un atemptat a Barcelona. De fet, ja hi havia hagut altres atemptats a Europa. I quan ens van preguntar d'on

devien ser els autors materials, aquella mateixa tarda no vàrem dir Ripoll però vam dir alguna altra població de comarques.

Amb això els vull dir que a partir de la nostra experiència sí que creiem que hi ha una amenaça molt real, que l'única via per controlar-ho és la necessària construcció d'una contranarrativa per desmuntar els arguments dels reclutadors. Durant l'últim any i mig hem estat treballant a Ripoll, hem fet més de mig centenar d'entrevistes, no només al Ripollès sinó també a altres punts importants que creiem que varen ser llocs de moviment: a Osona, al Berguedà, a la Noguera, a Alcanar, a Vilanova i la Geltrú, a Castelló de la Plana, al Marroc... Hem estat llegint amb atenció el sumari, localitzant persones que considerem clau, i encara ens fem preguntes.

Però, sobretot, crec que ens falta el relat de les famílies, que considerem imprescindible. També els diré, però, que el moment de parlar amb les famílies està molt lluny. Primer, perquè estan passant el dol de persones estimades que han mort matant. Segon, per les contradiccions que això genera, i tercer, i sobretot, perquè hi ha una investigació oberta amb interrogants per resoldre que els pot afectar directament. Per tant, tot el que puguin dir pot anar a la seva contra. Per tant, aquest moment de sinceritat amb les famílies crec que encara haurà d'esperar.

Vaig tenir l'oportunitat d'estar a Ceuta i parlar amb una viuda de qui el marit es va immolar a Síria, va ser un dels primers espanyols que es va immolar. I el que em va semblar en aquell cas –i després, quan en vaig anar a conèixer-ne una altra a la Comunitat Valenciana, per cert, una conversa mare de quatre fills– el que em va semblar és que els faltava un recurs d'algú que pogués parlar amb aquestes persones. La dona de Ceuta va anar a la Seguretat Social i va demanar parlar amb una psicòloga, i la psicòloga li va dir que no tenia recursos per ajudar-la, perquè el seu dol no era un dol com el dels altres. I, per tant, que tornés a casa i que intentés passar el dol com pogués.

Per això crec que el principal recurs que fa falta per intentar acabar o ajudar aquests entorns és sobretot crear unitats no policials sinó civils que es desplacin als llocs, que interactuïn, i, sobretot, que hi hagi al darrere una persona amb suficient autoritat moral i amb credibilitat perquè pugui fer aquesta contranarrativa davant de persones que legitimen la violència. Crec que és evident que amb l'estratègia policial i reforçant la seguretat no en farem prou, i crec que hi ha d'haver una implicació més general.

Alguns deien que amb la caiguda del califat s'acabava el problema, perquè havien perdut el territori i, per tant, la gent hauria vist que tot això era un engany, però és que quan va caure el califat el que van veure és que quedava un califat sentimental, que anhelen i que esperaven el moment que tornaria el territorial.

A mi em preocupen més els que simpatitzen amb la causa que els que s'hi comprometen, perquè els que han d'alertar que està passant alguna cosa són els de l'entorn, un amic, un germà, un pare, una mare, un professor. El gran problema és que ara mateix, en aquest país i a la major part dels països europeus, només tenim un recurs policial: la denúncia. I no tenim cap altre recurs, cap altra entitat que pugui treballar directament en aquests temes. Nosaltres ens hem sentit impotents davant dones que patien processos de radicalització i no hem sabut a qui trucar, ningú amb prou autoritat i amb prou credibilitat perquè pugui parlar amb aquesta gent i perquè els puguin dir la mort del seu marit en quin context i en quina lectura o quina interpretació es podria fer, no?

A França, sabem que en un moment puntual hi va haver aquest recurs, que els pares, quan veien que els seus fills podien estar patint aquests processos i marxaven cap a la frontera trucaven, i hi havia un equip que anava en aquestes cases, que monitorava l'ordinador, que veia els passos que havien seguit. Però aquí en cap cas s'ha plantejat, això.

En aquestes vídues amb aquests fills hi hem vist molts de dubtes, moltes preguntes, moltes contradiccions. No acaben de saber com conjugar que un marit que

creuen que era una persona justa i sensata s'hagi convertit en un terrorista. I, per tant, en alguns casos no sabem tampoc quina lectura en fan i si els han de considerar uns màrtirs o uns terroristes. Cal persones que els ajudin a superar aquesta situació, evitar que aquests familiars caiguin en aquestes contradiccions i, sobretot, empoderar-los, perquè siguin ells els que facin els discursos davant d'escoles, o amb prou autoritat moral per poder combatre el missatge dels reclutadors.

Potser pensaran que amb el control de les aules o de les presons en tenim prou, però crec que no. Moltes de les persones que poden ser susceptibles de legitimar la violència no necessiten haver passat per cap presó, com ja ho hem vist amb bona part dels autors materials de Ripoll. És més, crec que cada vegada veurem més conversos, que no hauran tingut un passat delinqüencial, sinó, sobretot, una trajectòria biogràfica en què no s'hauran sentit d'enlloc, que no tindran cap sentiment de pertinença ni d'identitat, i, per tant, que en aquesta argumentació coherent, ordenada i ben estructurada, als reclutadors, que ho és, hi trobaran respostes.

Potser recordaran l'operació Caront. En aquesta operació, de la qual ja hi ha sentència, entre els membres de la cèl·lula també hi havia conversos. I en la investigació dels atemptats de Barcelona i Cambrils, també veiem que Abdelbaki Es Satty es va acostar a alguns conversos que freqüentaven l'oratori de Castelló de la Plana, i que, escoltant el seu relat, que fins i tot van tenir contacte amb en Younes Abouyaaqoub, amb en Youssef Aalla i amb en Mohamed Hychami, veiem clarament com es produïen aquestes reunions privades.

El segon aspecte que volia destacar és un altre problema que també crec que és força greu, i és la por i la desconfiança de les comunitats musulmanes, i moltes vegades el desinterès de les institucions d'aquí vers aquests col·lectius. Fa uns dies, vaig trucar a les institucions, a l'ajuntament i al consell comarcal d'una capital de comarca on Abdelbaki Es Satty va anar a demanar feina abans d'arribar a Ripoll. Volíem anar a parlar amb aquesta comunitat i volíem tenir un telèfon per poder concretar una hora. Normalment, però, quan hem d'anar a un oratori ens hi presentem un dia, ens donem a conèixer, i llavors l'endemà quedem per a un altre dia. Però en aquest cas havíem de fer molts de quilòmetres i vam optar per trucar a l'ajuntament i al consell comarcal. Ningú tenia cap telèfon de l'oratori –cap–, ni tan sols la medidora. Feia temps que havia canviat el president de la junta, no mantenien relacions. I crec que això ens hauria de fer reflexionar sobre el desinterès de les institucions i també del mateix oratori per no donar-se a conèixer a aquestes institucions. Per tant, això vol dir que no hi havia jornades obertes de l'oratori, per exemple, no? O que la comunitat musulmana no rebia cap invitació dels actes que feia aquell municipi o aquella comarca.

L'altra qüestió que els volia comentar és la dificultat que tenim també a parlar amb aquests col·lectius, i sobretot fer-ho amb certa confiança. Estem parlant d'oratoris amb juntes que moltes vegades no s'han escollit democràticament, sinó que es van perpetuant, i que a vegades també funciona el clientelisme –en algunes, no en totes. També ens passa que, a vegades, els membres de la junta són persones d'avançada edat que ni tan sols coneixen la nostra llengua, el funcionament de la nostra societat, i que quan veuen un mitjà de comunicació no el veuen com un interlocutor sinó com una amenaça. Per tant, són aquests interlocutors als quals vostès s'hauran de dirigir per fer programes de prevenció de la radicalització. I, per tant, crec que a ells també se'ls ha d'apoderar perquè puguin fer aquesta feina. Crec que sense ells és inviable. O sigui, no crec que puguem fer cap tipus de treball sense la comunitat musulmana.

Quants oratoris de Catalunya estan treballant o han treballat per parlar obertament del gihad, de la guerra de Síria i de l'Iraq, del que s'ha de fer com a musulmà o bé del que no s'ha de fer, perquè això no té res a veure amb l'islam? Els divendres, en alguns oratoris, es poden escriure en un paper, de manera anònima,

preguntes i dubtes a l'imam. Algunes d'aquestes preguntes sabem que interpel·laven directament a l'obligatorietat o no d'anar a la zona del conflicte. Crec que no només hi ha d'anar la policia en els oratoris. Cal, doncs, aquesta unitat que jo els deia, de mediadors..., no sé exactament com se n'ha de dir, però sí que ha de treballar, braç a braç, amb les comunitats. Crec que hem de comptar fermament amb aquestes comunitats musulmanes per lluitar contra aquest fenomen i que se n'ha de parlar obertament, sense defugir-ne. Crec que hi ha d'haver algú amb prou autoritat moral per poder parlar d'aquestes qüestions i que pugui ser l'interlocutor.

Aquest convers de Castelló de la Plana, que va tenir contacte i que era amic d'Abdelbaki Es Satty, ens deia que amb ell van trobar el que no trobaven enlloc: un imam que els parlés directament i obertament de què era el gihad i del que havien de fer ells com a musulmans. Deia que l'oratori de Castelló de la Plana era de moderns –per tant, ell considerava que aquell oratori era de gent massa moderna i no prou conservadora–, però li va donar autoritat i credibilitat a Es Satty perquè ell parlava d'aquest tema, i no com altres que se n'amagaven.

Això, aquest mateix discurs ens l'hem trobat en altres joves de Catalunya, que ens deien que a l'oratori els imams estan coaccionats pels cossos policials i perquè saben que els seus discursos estan gravats, i que, per tant, d'aquest tema només se'n pot parlar a fora. Llavors, crec que no podem permetre que els reclutadors s'aprofitin d'aquestes fissures que ja existeixen històricament, i que encara a dia d'avui, després d'un any i mig dels atemptats, encara crec que hi són.

I el tercer element que els volia comentar era també la preocupant i creixent desconfiança que hi ha entre els cossos policials. Aquest any..., en aquests quatre anys, vaja, hem conegut persones que han col·laborat amb els cossos policials –que han donat el seu suport, les seves informacions... I els voldria destacar el cas d'una jove que treballava activament per un cos policial i que va ser detinguda per un altre cos policial. I en aquests moments, tot i que la causa està arxivada, els seus veïns pensen que a l'escala de casa hi tenen una terrorista.

Aquí també voldria recordar el cas de l'operació Caront. els Mossos d'Esquadra van denunciar que membres de la Brigada d'Informació de la Policia Nacional havien alertat la cèl·lula que se'ls estava vigilant. A partir d'aquí, sí que sabem que el grup va canviar la manera d'actuar, independentment de com anés concretament aquest cas –perquè he parlat amb totes les parts i els agents de la Policia Nacional no consideren que el que diuen els Mossos sigui cert–, sí que denota malestar, desconfiança, rivalitat, i, en definitiva, el més greu, el trencament de les relacions entre aquests cossos, no només dels responsables de cadascun d'aquests cossos, no?, no només les relacions diplomàtiques o oficials, com en vulguin dir, sinó també el trencament de relacions entre agents per intercanviar opinions, encara que sigui fora dels canals oficials.

Per això crec que hem de posar tots els mitjans que tinguem a l'abast per combatre, per millorar les relacions entre aquests cossos policials, perquè tots estan treballant en la mateixa matèria. Ens vam trobar, en alguns punts de Catalunya, que a les mateixes persones les seguia gent de la Guàrdia Civil, de la Policia Nacional i de Mossos d'Esquadra –i, per tant, s'estaven malgastant recursos–, sense tenir cap sentit, perquè no es compartia informació. I, per tant, fins molt avançades aquestes investigacions no arribaven al CITCO, que era qui acabava decidint qui s'emportava la resta de la investigació.

En tot cas, sí que els haig de dir que crec que la millor manera per poder combatre tot això..., crec que, en tot cas, és i serà la paraula.

Gràcies

El president

Molt bé, moltes gràcies.

Compareixença d'Eduardo Martín de Pozuelo, periodista.

357-00082/12

I ara és el torn del senyor Martín de Pozuelo.

Endavant.

Eduardo Martín de Pozuelo Dauner(periodista)

Moltes gràcies a la comissió per invitar-me a parlar i a explicar el que sé. I com li he dit al president abans, continuaré en castellà, perquè en català trigaria tota l'estona perquè parlo molt..., no tinc vocabulari, un bon vocabulari.

Creo que mi compañera Anna Teixidor ha explicado i ha puesto una lupa muy cercana al problema que tenemos en Cataluña y, en general –en general–, no solo en España, en Europa y en muchísimos otros países. Y también tenemos a la otra compareciente con quien comparto hoy la tarde, Núria –Núria Marín–, que ha explicado también lo que se hace en centros avanzados de enseñanza para evitar, digamos..., en programas de integración y de educación, para ir igualando la situación, pues, de personas que tienen padres que hablan una lengua e hijos que están viviendo en otra sociedad, que esto sería, en términos generales, una de las situaciones en las que nos encontramos.

Pero mi intención hoy, aquí, ya que cada una ha planteado el problema desde un punto de vista, es, por un momento –a ver si es interesante– elevar el vuelo y ver..., intentar explicar, desde mi punto de vista –que también llevo unos años con esto y he coincidido con Anna en más de una ocasión hablando de estos temas e incluso trabajando–, cuál es la situación global en la que nos encontramos que conduce a situaciones o a atentados como el de Barcelona, o a la creación de células como la de Ripoll y muchísimas otras, que son prácticamente estándar –son prácticamente estándar.

Lo primero –y yo supongo que ya lo habrán hablado ustedes, pero así yo puedo seguir el hilo de esta historia– es..., bueno, aquí hay un cambio paradigmático de comportamiento en lo que hemos convenido llamar terrorismo antes decía «terrorismo yihadista», que es verdad que originalmente –se utilizaba en prensa y también en lugares técnicos– se llamaba de «islamista», como metiendo al islam en todo este paquete. Y luego se usó «yihadista», porque, a partir de que las propias publicaciones que emanaban del Estado islámico, como *Dabiq*, primeramente, *Dar-al-Islam* después y *Inspire* y otras publicaciones y otros vídeos, usaban ellos mismos la expresión «yihadismo» para expresar su propio combate. Y usaban dos: «yihadista» o «soldado del califato», básicamente es esa. Y al enemigo: «cruzado», o «apóstata», o «infiel». Y ahí nos iban situando.

Bien. Esto sale... Esto es una emanación del desastre... Hay la segunda invasión de Irak, la aparición de Al-Qaeda... Cuando decían que no había terrorismo, no lo había; luego aparece Al-Qaeda. Y, a partir de ahí, hay una escisión que toma como una vía recta, un atajo hacia el califato, que es la que antes ha comentado Anna, que es el discurso de Abu Bakr al-Baghdadi, de Mosul, de 2014, en julio, en el que la propuesta que hace es absolutamente espectacular y que ha cambiado absolutamente todo. Porque lo que dice es: «Nosotros vamos a por el califato universal, ya, ahora –ahora. –¿Por qué vía? –Por la de las armas. –¿Y quién tiene la verdad? –Yo. Tengo la verdad Yo.» ¿Y qué es lo que es absolutamente extraordinario en Abu Bakr al-Baghdadi? Y aquí hay personas que creo que son musulmanas que estarán de acuerdo conmigo: es capaz de tomar el nombre del primer califa del islam, es capaz de hacer algo que nadie había hecho hasta ese momento, es absolutamente extraordinario; toma el nombre del suegro de Mahoma, es como se llama a sí mismo. Y eso..., ni Bin Laden ni nadie en Al-Qaeda había hecho nada igual.

¿Qué ocurre con eso? Eso, unido a una propaganda y a un mensaje de extraordinaria calidad... Porque, claro, si dijéramos: «No, es que el mensaje que tiene es una porquería y convence a la gente porque es tonta.» No, es todo lo contrario. Yo, en la

documentación que les he puesto, pero podía estar toda, les invito a leer –y para que coincidan– las publicaciones..., que hay muchísimas publicaciones, vídeos, etcétera, que emanan de la propaganda y doctrina del Estado islámico, y verán que no es ninguna tontería, que tiene calado y tiene profundidad, muchísimo –muchísimo. Tiene tanto calado que los que se convierten a esa línea y toman esa doctrina mueren por ella –mueren por ella. ¿Quién muere por una idea?

Cuando en Occidente estamos hablando de cuestiones territoriales y de cuestiones de frontera, el soldado del califato se mata de risa, porque él... Ayer en Túnez se suicidó una mujer. No se suicidó, murió en combate una mujer en Túnez matando a tunecinos que considerará apóstatas, porque Túnez está impidiendo el desarrollo del emirato del Magreb, y del emirato del Sahel, que es donde se está imponiendo la herencia, ahora mismo, de lo que ha ocurrido en Siria e Irak. Y lo que ha ocurrido en Siria e Irak, la guerra, ¿parece que ha terminado? No. en la prensa le dedicamos menos, pero no han derrotado al Estado islámico. Y no lo van a derrotar, porque, como muy bien ha dicho Anna, la idea permanece. Y va a permanecer durante mil años, o sabe Dios cuánto, porque está perfectamente construida, y tiene muchísima fuerza y un potencial tremendo. Y, a partir de ahí, que esto es como una idea global, tenemos que empezar a ver a quién estamos hablando.

La inmensa mayoría del..., o sea, las víctimas, la sangre de todo este fenómeno lo ponen los musulmanes. Por cada muerto occidental no musulmán que hay, hay cuatrocientos musulmanes. Y esa es la..., eso. Nosotros estamos hoy, aquí, en esta comisión, ¿verdad?, absolutamente impresionados por lo que sucedió en Barcelona. Afganistán lo tiene cada día –cada día–; en Libia, ni lo sabemos; en Mali, en el Sahel..., un montón de países. Está el tráfico de seres humanos, asesinatos masivos..., no sabemos lo que hay; eso es parte del mismo fenómeno. El mismo vídeo, la misma revista, la misma publicación que pudieron leer los chicos de Ripoll la está leyendo el tunecino o la tunecina que pasó el otro día y que..., del atentado de ayer, o lo están leyendo en Afganistán, o incluso, como se ha conocido últimamente, en Brasil, en Méjico, y, por supuesto, en Estados Unidos, y obviamente en toda la Unión Europea y países asociados.

Entonces, estamos hablando de una mínima –mínima– minoría de personas radicalizadas que emanan..., bueno, vienen del mundo..., es verdad, pertenecen a una desviación de la interpretación del islam, evidentemente. La prueba es que consideraran apóstatas... Yo les hago un recordatorio –ustedes se acordarán–: el día del atentado..., al día siguiente del atentado de *Charlie Hebdo* en París, salieron los imanes de París y se pusieron en primera fila en el parque y en la presidencia, y se hicieron fotografías diciendo «Je suis Charlie».

También tenían ese cartel, ¿verdad? la portada de *Dabiq*, de la semana siguiente, de la revista que salió del Estado Islámico era la foto de ellos y debajo apóstatas, era una diana en su cabeza. Entonces, también hay que ver cómo puede ser una reacción y que el miedo es gratis para todos. Yo creo que todo el mundo tiene que entender esa situación... y, a partir de ahí, tendremos que ir buscando, entre todos, soluciones.

¿Cuál es la guerra que ha declarado Al-Bagdadi y sus seguidores? Que estamos hablando de una mínima, mínima minoría que, en su conjunto, es bastante gente, pero estamos hablando de un porcentaje muy pequeño. Antes, Anna decía que encontraba tres en un sitio, dos en otro, otro en otra ciudad y cuatro en.... Bueno, pero, con doce sale Atocha y con dieciocho los atentados de los 11-S de Estados Unidos, de las Torres Gemelas, quiero decir que...

Luego, hay una masa enorme de personas, treinta mil, cuarenta mil, cincuenta mil, en Siria e Irak y en otros lugares, y a lo mejor más apoyo social, porque, evidentemente, ningún grupo armado, ningún grupo extremista puede funcionar sin cierto apoyo social, ni crimen organizado ni grupo terrorista, no pueden funcionar sin cierta cobertura que, bueno, les permita camuflarse y esconderse, y esto no va con el yihadismo, esto va con cualquier grupo terrorista del pasado y todos tene-

mos en mente muchos y sabemos cómo han funcionado todos. Pues, cuando han ido perdiendo, ¿verdad?, pues, bueno, tuvo que haber Miguel Ángel Blanco y tuvo que pasar el atentado de Atocha para que empezase a perderse el apoyo en el terrorismo de ETA y empezase a perder cierto apoyo, bueno. Lo había, lo había y es un hecho que no se puede negar.

Esto que estamos hablando hoy, aquí, desde mi punto de vista, es completamente nuevo, diferente y pertenece al siglo XXI. No es comparable con nada del pasado y, de ahí, desde el punto de vista periodístico, nos hemos tenido que amoldar a explicar algo completamente diferente que nadie nos lo pudo enseñar, lo hemos tenido que aprender nosotros sobre la marcha, porque no teníamos ningún referente anterior. No valen ni los movimientos de liberación de Palestina, ni los secuestros de aviones del pasado, ni los atentados de Múnich, no vale nada de eso; esto es completamente diferente. Aquí, hay un mensaje que vendría del núcleo de Al-Bagdadí, es: «Si yo puedo hacerlo, tú también puedes hacerlo», que es atentado *low-cost*, ¿eh? Por ejemplo, los discursos sobre tráfico masivos de armas, en esto, no funcionan, porque habría que hablar del tráfico masivo de alquileres de automóviles o las bombas de gas butano o la compra de cuchillos en una cuchillería o en una tienda de estas de bricolaje, porque está funcionando... cada uno lo que tiene a mano y la fabricación de explosivos, luego lo comentaré, los documentos que les he pasado, pues, les he pasado los tutoriales para fabricar explosivos, saliendo, aquí, a la calle a comprarlo, que son los que manejan este tipo de personas que... esta minoría tan mínima que se suma a este movimiento tan extraordinariamente radical y doloroso que tiene una guerra global.

En su ideología, que es siempre es con profunda y casi exclusivamente con un mensaje religioso, porque es de fe, he dicho antes que mueren por su propia idea y mueren combatiendo, siempre y cuando dice: «Hay un terrorista suicida». No, suicida será desde el punto de vista nuestro de los occidentales; los occidentales cogemos una pistola y nos pegamos un tiro, muy bien. No concibo a un señor, un *foreign fighter*, un combatiente de estos que ha ido ahí, cogiendo un kaláshnikov y pegándose un tiro. Sí se puede concebir, por la experiencia, que entre en un cuartel de la policía y dispare hasta que le maten, eso sí y, de hecho, lo hemos tenido aquí, en Barcelona, no hace mucho, con un cuchillo. Pero eso está pasando sistemáticamente. Si se ven las estadísticas mundiales de este modelo de acción, se ve que se repite de manera sistemática, porque, además, está en los manuales. Es que es así de fácil.

Esta guerra, bueno, es de carácter universal. Si ven donde se produce, pues, es medio mundo –es medio mundo–, medio mundo literal, no retórico, ¿eh? No es nacionalista y la prueba de ello es que se enfrenta, a veces, a grupos que sí tienen... grupos que podrían considerarse similares, como Hamás, etcétera, pero que son de carácter local o, incluso, en los Afganistán. ¿Por qué? Porque la idea de una república islámica local no es válida, porque vamos a por el califato universal; esa no es válida. La idea de una monarquía islámica –Arabia Saudí y países...– no es válida. ¿Por qué? Porque van también al califato universal. Son los enemigos, eso y los cuatrocientos muertos por uno, están ahí, en todo eso. Y, a partir de ahí, el concepto de frontera, los conceptos, digamos, occidentales que tenemos de funcionamiento, etcétera no sirven dentro de este fenómeno. Por lo menos, en el periodismo, hemos tenido que ir revisando todo y, además, hay algo evidente: si ustedes estudian cualquier otro atentado, este que nos ocupa aquí, cualquier otro, verán la movilidad que ha habido entre sus componentes, van a Bélgica, a otro sitio, pero no es que cambien de país, es que siguen en la misma causa todo el rato. Es muy difícil explicarlo, pero lo que para nosotros es una frontera o cambio de país, en su mentalidad no lo es, es el hermano que está en otro sitio que me va a ayudar y puedo atentar en Barcelona y en París a la vez, si puedo, porque estoy luchando contra los diabólicos conspiradores, contra la verdad revelada de la que yo soy depositario, que es la idea que tienen ellos.

La guerra que hacen tiene dos frentes, la idea esta de transmitir un poco una idea general para ver el fenómeno desde ahí y entender, quizá, viendo lo general, entender lo concreto. Es completamente diferente a lo que ha habido hasta ahora y tiene dos frentes simultáneos que se producen también de forma horizontal, que son como una conexión en horizontal.

El primer frente es la guerra convencional, que eso lo vemos todos en la prensa y lo vemos en las noticias constantemente, lo que pasa en Siria, Iraq, Libia, el Sahel, pocas noticias llegan, pero les digo que si le prestan atención o le ponen la lupa y buscan noticias, verán la cantidad..., cual es la gravedad del conflicto que tenemos ahora mismo, por ejemplo, en el norte de África, ¿no?, con la guerra híbrida, etcétera. Bueno, Afganistán, Yemen, Filipinas, Nigeria, Niger... En fin, nos podemos hasta aburrir dando una lista de países. Ahí hay guerra convencional, o sea, gente con casco, generalmente, con uniformes de Kevlar, pegando tiros y bastante bien organizados, porque, por eso, duran tanto las guerras. Yo creo que hay una idea, a veces, que hemos transmitido quizá mal los periodistas, que es como si fuese una guerra de desarrapados y de estúpidos. No, no. Por ejemplo, en Siria e Irak, todos los restos... todos los restos, no; todos los oficiales de la Guardia Republicana y los oficiales del ejército de Sadam se pasaron con armas y bagajes, nunca mejor dicho, a esta situación, probablemente, porque no tuvieron otra salida; era del hambre, la tortura en Abu Ghraib o pasarse a esta situación. El resultado es que la guerra, desde el punto de vista del combate, la hacen bien y, además, en la retaguardia hay todas las atrocidades, etcétera, que acompañan a esta interpretación que hablamos que ustedes han visto de degollamientos, amenazas, etcétera.

El otro frente que hay es lo que llaman el «frente líquido», que son nuestras calles. Es parte de lo mismo, exactamente. Esto se produce en París, Londres, Madrid, Barcelona, en Boston, ¿verdad?, en Rusia, en Casablanca, ¿eh?, es lo mismo. ¿Hay mucha diferencia entre los autores de un atentado en Niza y en Barcelona? Bueno, podemos poner la lupa y hasta el microscopio y ver que su tío y su familia, de alguna manera... Pero, miren, al final, están pensando lo mismo, viven de la misma doctrina, han visto los mismos vídeos, han leído las mismas revistas y han leído el mismo tutorial de atropellamiento masivo con furgonetas; tutorial que explica que tiene que ser el camión o la furgoneta, lo mejor posible, de tracción con dos neumáticos..., dos ruedas de detrás, tres toneladas y media, ochenta kilómetros por hora, etcétera. Esto se publicó incluso antes de los atentados de Barcelona, en Niza ya lo tuvieron, es decir, que no es una novedad.

Este segundo frente líquido, o ese segundo frente de nuestras calles es el que yo creo que nos está ocupando mucho aquí, porque poco se puede hacer; en el otro, pues, se está en otro nivel y están ahí las coaliciones internacionales militares, etcétera y los programas de apoyo para entrenamiento a países como las fuerzas armadas de Nigeria, de Mali, etcétera, o los problemas que pueda tener Marruecos o Túnez, que son gravísimos, en este momento, o al estado fallido de Libia, que ya bien poco parece que se pueda hacer con ellos.

La otra característica de esto todos la vemos también, es que no se escoge... a diferencia del terrorismo el siglo XX, aquí, no hay objetivos prioritarios, en el sentido que había antes de personalidades; el objetivo es el modo de vida –el objetivo es el modo de vida. Se ametralla, en París, en un restaurante o se atropella a gente en una calle durante una fiesta o en un lugar lúdico. El efecto es devastador, porque ya es la lotería, o sea... ¿Cómo se hace un programa de defensa en el que el objetivo es cualquiera y cualquier lugar? Pues, entonces, se ha complicado absolutamente todo y, aquí, algunas personas que son expertas en seguridad saben que esto ha cambiado también el paradigma y el modo operandi policial que hay para la prevención de atentados, etcétera, porque, antes, con la «operación jaula» o las operaciones de intentar detener el autor e intentar hacer ver que no tenía escapatoria, ya era disuasorio, pero ¿qué disuasión hay para alguien que lo que no le importa es morir, porque

es su causa? Pues, ya tiene que ser todo un proceso completamente de defensa y de prevención del terrorismo.

La otra cosa es la popularización del terror. Efectivamente, como ha dicho también Anna hace un momento, ha dicho antes, hubo un momento en el que, desde el Estado Islámico, a través de sus portavoces y medias, etcétera, pidieron que ya no fueran más combatientes hacia allí o que disminuyera el flujo enorme de combatientes que había que iban a sumarse al califato y que empezaran a cometer atentados o que siguieran o aumentaran su combate en el otro frente, en el frente este de nuestras calles.

Esto ha traído a una cosa que padecemos todos, que es una característica absolutamente casi nueva o digamos de esto, que es que es un terrorismo de bajo coste, es muy barato –es muy barato–, es *low cost*, como dicen, y que las armas son: el puñal, la furgoneta, el explosivo casero, la bombona de butano en un lugar dado y hasta el cinturón simulado, que provoca un enfrentamiento, porque, claro... etcétera.

En el caso de Cataluña, concreto, yo he puesto en la documentación que les he facilitado algún artículo de los años 2001 y 2000 y finales de los noventa, en los que ya se hablaba de la proliferación de estos mini grupúsculos radicales, que yo insisto mucho en el mini grupúsculo, porque es que, si no, yo creo que nos equivocaríamos, y se deban en Cataluña. Y les traigo a la memoria... Estamos en un mundo en el que no hay casualidades, en lo que estamos hablando ahora mismo, no hay casualidades, las cosas pasan... primero, es muy simbólico el mundo del que hablamos: las fechas, los lugares, las cosas que suceden son simbólicas porque es simbólico todo lo que se está haciendo. No se corta la cabeza en Siria e Irak..., los soldados del Califato no cortan la cabeza solo porque son una banda de sanguinarios; cortan la cabeza en imitación –y no quiero faltar al respeto a nadie–, pues, de una fe que ellos tienen y que creen que tienen que hacerlo, porque el degüello forma parte de eso. La cimitarra formaba parte de la bandera, aunque, ahora, Boko Haram haya puesto dos kalashnikov en su bandera, pero todo eso es una evolución, pero no todo es gratuito y todo significa algo, todo tiene un significado. De hecho, tanto significado que la coalición internacional cuando combatía en Siria e Irak para derrotar al Estado Islámico, uno de los primeros lugares que tomó fue Dabiq, la población de Dabiq. Dabiq es donde tiene que ocurrir el Armagedón del islam, donde Isaac tiene que ganar a las fuerzas musulmanas, vencer al resto de los infieles y a los cruzados, en la batalla final de los tiempos. Bueno, la toma de Dabiq es un símbolo. Podían haber tomado Raqqa antes o haber tomado otro sitio, pero es la lucha de los símbolos, el que sabe más o menos de qué va esto.

A la memoria que les quiero traer desde aquí, de que todo esto no es casualidad, es que Mohamed Atta no se reunió con Ramzi bin al-Shibh en Tarragona para comunicarle cuándo sería la fecha de los atentados de 2001, del 11 de septiembre, no escogió Tarragona porque hacía turismo en Tarragona. Si fuese una cuestión, digamos, musulmana, podría haber escogido Marruecos, podría haber escogido, Siria o podría... No, se reunieron aquí. Aquí había... En Madrid, concretamente, estaba Barakat Yarkas, uno de los líderes de Al Qaeda en aquel momento en Europa, con una infraestructura muy grande y, luego, había otra base que, luego, con el tiempo se ha ido decantando y se ha ido viendo que existía, otra base –otro grupo– de personas que les apoyarían, que les dieron cobertura para estas reuniones en la zona de Salou, Tarragona, Torredembarra, etcétera, que aquí ya habrán oído hablar o volverán a oír hablar mucho –eso no lo sé– de ello por ser muchos de estos lugares origen de algunos de los terroristas más conocidos.

Esas reuniones que hubo ahí no son fruto de la casualidad. Y a partir de ahí se ha dado, y está en la documentación que les he dado para que la puedan ver si les parece interesante desde el punto de vista cronológico..., pues se ha ido dando la formación hasta de terroristas tan importantes como, por ejemplo, el que hizo la matanza..., fue en Vilanova i la Geltrú donde se formó, el que hizo la matanza en el cuartel del

Maestrale, en Nasiriya, donde entraron con un camión cisterna y volaron a todos los soldados italianos y murieron, no sé, setenta, ochenta soldados italianos y el cuartel quedó destrozado y cientos de heridos... pues la prueba forense que hicieron entre la policía italiana y se hizo también con los restos que se encontraron de pelos y tal del lugar donde estaba, pues se había formado en Santa Coloma..., oye, en Vilanova.

Quiero decir que aquí ya había como, banderines de enganche siempre ha habido y siempre... Es una especie de..., constante que se da especialmente en Cataluña –se da en Cataluña con fuerza–, obviamente en Ceuta y Melilla, donde..., como antes comentaba Anna, también hay otros focos, pues, puede haber en La Rioja otro, en Murcia hay otro, y otros menores. Sin embargo, donde hay una gran fe musulmana, como puede ser Granada, no se da en la misma medida, quiero decir que no hay una relación exactamente directa de una cosa con la otra y con la radicalización y la otra.

Para acabar –acabar esta parte– les diré una cuestión que tiene que ver con lo que ha explicado Núria Marín: desde mi punto de vista, lo que ha explicado y su programa de enseñanza y de acercamiento a todas las familias es absolutamente imprescindible y necesario, exportable y digno de aplauso. El problema es que de las personas que estamos hablando son los que no entran de ninguna manera en esa parte –no entran ahí–. Son los que se «desintegran». El discurso siempre que hablamos aquí es de integración, y sin embargo hay que cambiar la mirada. Y ese es un punto de vista que yo se lo pongo sobre la mesa y ustedes mismos. La gente, las personas que acaban cometiendo atentados como el de Barcelona son personas que se han «desintegrado» del sistema. Es como Mohammed Merah en Francia o cualquiera de los terroristas..., todos recibieron una educación, digamos, republicana en el sentido de los valores republicanos de igualdad, fraternidad, etcétera. Todos reciben una atención parecida; mejor o peor, con las dificultades de la enseñanza y de las instituciones, pero todos tienen las mismas posibilidades, todos pueden ser del Barça, todos pueden jugar al fútbol y todos pueden salir por la noche e irse de discoteca. Todos pueden hacerlo, pero hay cinco, seis que no lo hacen. Y el problema son esos cinco o seis.

Y entonces ahí entra una..., a modo de conclusión no, a modo de cuestión de mi propia experiencia: yo he participado, y sigo participando si se reanudan próximamente, en una serie de jornadas que se han organizado con Mossos d'Esquadra –con sindicatos de Mossos d'Esquadra– que son de detección temprana de radicalización. Yo no explico nada de detección temprana porque no tengo conocimientos, pero explico *in extenso* lo que he intentado explicar hoy aquí en breve y en detalle. Pero también vienen otras personas que saben más de eso... porque eso es muy importante, sería como una prolongación, o una parte, o en paralelo de los Proderai, para entendernos. ¿Por qué es muy importante? Porque si se detecta a tiempo a un chaval o a una chica o a un adulto, lo que sea, que cada vez tiene un comportamiento que su camino parece que indica que se está dirigiendo hacia el yihadismo, como ellos mismos se llaman, pues será más fácil evitar... A lo mejor luego no tiene ninguna transcendencia en la prensa ni ninguna transcendencia pública, pero se habrá evitado, probablemente, un desastre, simplemente con lograr, antes de que dé un paso que ya sea definitivo y sea imposible de parar, pues, intentarlo evitar antes.

En este caso también hay otra vertiente, que es que la mayoría de la policía, en general –Mossos incluidos, Guardia Civil y tal–, no está especializada en esto que estamos hablando. No tiene ninguna..., tiene lo que le llega por medios de comunicación o lo que le llega por mensajes completamente confusos sobre este asunto, algunos de ellos de tipo racista y algunos de ellos de tipo intolerable, ¿verdad? Pero les llegan esos mensajes. Entonces, hay un vacío de observación del fenómeno. Y yo les dejo una pregunta sobre la mesa: si en Alcanar, donde se estaban acumulando bombonas de butano, por ejemplo –y no estoy acusando a nadie en absoluto, sino poniendo un interrogante

sobre la mesa–, la guardia urbana o la policía local, o alguien del Ayuntamiento, tuviese cierta formación y hubiese podido ver de tiempo que un grupo de gente llegaba y entraba y salía de la localidad y estaba acumulando bombonas de butano y hubiese podido tener un teléfono al que llamar y decir a algún especialista: «Mira, aquí está pasando esto», y una persona con mayor formación ir a ver qué ocurría ahí y quiénes eran esas personas... Yo no digo –esto sería *Minority Report*, intentar avanzar las cosas–, pero, evidentemente, cabría cierta posibilidad de haber evitado, al menos la acumulación de bombonas de butano en Alcanar. Porque ahora esto ya no es solo una cuestión de si alguien está acumulando algún tipo de material que es susceptible de convertirse en explosivo y pertenece aparentemente a un grupo de riesgo... dos y dos son cuatro. No se trata ni de proceder en su contra ni de nada, ni de aplicar..., ni de perder la presunción de inocencia, pero sí la observación de que esa acumulación a qué se debe. Pero para eso hay que detectarla –para eso hay que detectarla. Y ese es un problema que va unido a la... este sería uno, que sería el local, el material –localización material de situaciones de riesgo–, y el otro sería el de la desviación ideológica o de comportamiento en colegios y en escuelas.

El caso de Ripoll, si se hace desde un punto de vista general, es un caso más de libro. Sí. Es que lo tiene todo, es parecidísimo a cualquier otro que se vea: la sospecha de que grupos de inteligencia..., mezclados con un confidente, la ficha anterior de algunos de ellos, el fallo en la vigilancia en un lugar... Por ponerles un ejemplo reciente y cercano: el de Carasona de hace..., que fue muy dramático porque, y pongo eso, el teniente coronel de la gendarmería que fue degollado porque se intercambiaba con una rehén. El autor del asesinato, que muere –muere en el supermercado tenía antecedentes por trapicheo de drogas, por... pero también por radicalización; estaba en el archivo central de radicalizaciones de Francia, también lo estaba. Pero, claro, esto, como decía antes: no es la película de *Minority Report*, no puedes... ¿Cómo vigilas a...? En el archivo Hydra de Europol hay 65.000 fichas: 65.000 fichas de personas con tendencias radicales –también hay *hooligans* de fútbol, es decir que hay de todo, pero... Es una especie de locura que no se puede detectar todo.

En el caso de Ripoll, una de las cuestiones que evidentemente falla, que es..., yo supongo cuando hablen ustedes con especialistas policiales les comentarán; uno de los problemas que hay nuclear es la figura del confidente –el confidente–. Y esto los periodistas sabemos un poco de qué va porque en el fondo tenemos nuestros confidentes: también los tenemos, también hacemos una labor muy parecida, a veces, de campo. Vamos a ver a los lugares donde suceden las cosas y hablamos con la gente. Y a veces nos hablan más a nosotros que a un policía, porque nosotros no somos policías. Y ahí se crea una situación... Pero también nos dicen cosas sobre el miedo que pasan que luego no las dicen públicamente. Yo he intentado publicar, de comunidades muy notables de Barcelona y de Cataluña –miedo que tienen de otra parte de su propia comunidad–..., pero no he podido publicarlo, y no lo puedo expresar aquí porque no estoy autorizado por las personas que me han transmitido el miedo. Pero les digo que es una situación que, en fin, investigándolo un poco también llegarán a ello. Ahí está.

Y ¿qué pasa con el confidente? Pues que siempre –siempre– que hay un detenido –y acabo ya con esto– que acaba en prisión que puede ser del grupo de riesgo de radicalización no hay un grupo de información de la policía, de cualquier policía del mundo o de cualquier grupo de inteligencia, que no intente ir a él, hablar con él en prisión, intentarlo captar para que les pase información. Porque una de las cosas más difíciles que hay en este modelo de guerra universal del que estamos hablando es la infiltración. Así como la mafia, Colombia, los narcos, cualquier cosa, al final no era tan difícil hacerse pasar por otro traficante o por otra cosa –incluso por otro etarra, para entendernos–, en esto sí que es muy difícil –en esto es muy difícil–. Uno de nosotros no podría entrar en una célula radical porque no es que nos detectasen: nos ven venir a diez kilómetros. Entonces..., y ese problema no lo tiene solo

un periodista; lo tiene cualquier ciudadano y evidentemente lo tiene más un policía. Y ahí hay esta parte del problema al que nos enfrentamos en este gran combate que a todos nos afecta.

Muchas gracias.

El president

Moltes gràcies. Ara és el torn dels grups parlamentaris. En primer lloc, el grup de Ciutadans, el senyor Matías Alonso.

Matías Alonso Ruiz

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies als tres compareixents. Començaré, primer, felicitant la senyora Marín, perquè vostès sí que han sabut crear un veritable model d'èxit. És fonamental –ho ha dit també el senyor Martín de Pozuelo– l'educació, una educació en valors; jo crec que és el que estan fent. I, efectivament, una de les fortaleses que té el seu sistema és saber definir què és violència i mostrar que la violència és el camí per a la solitud o per a l'aïllament social, perquè el violent no és benvingut. Això és penso que un bon camí.

Bé, la pensa és que potser..., anava a dir: no hi ha voluntat. Jo crec que no és qüestió de voluntat, potser qüestió de recursos, ser capaços d'exportar al més aviat possible –o d'implementar– aquest model en totes aquelles escoles en què hi pot haver aquesta necessitat. Però jo crec que, en bona mesura perquè el problema del *bullying*, per exemple, de què vostè ha parlat, doncs, no és només en escoles en què hi pot haver una estructura social com la que té la seva escola, sinó que és extrapolable a qualsevol tipus d'escola de l'àmbit públic i de l'àmbit privat, malauradament. I és una lluita que s'ha de fer des de tota la societat per erradicar-ho.

Per tant, reiterar-li l'agraïment per la seva exposició, però sobretot felicitar-la pel projecte que han sabut endegar i que els funciona com els funciona.

La senyora Teixidor ens ha fet un relat detallat del que ha estat veient els darrers anys, no? I ha tornat a aparèixer una cosa que ja l'hem vist en altres intervencions, que és el fet que la majoria de víctimes són musulmans, però en els sistemes de radicalització o de reclutament del terrorista el que s'està buscant és mostrar el musulmà com una víctima, però com una víctima de tercers, que potser també ho és sovint, però que en aquest cas que ens ocupa precisament és dels mateixos terroristes que s'estan mobilitzant, no?

Però estem totalment d'acord amb el fet que la resposta no pot ser exclusivament policial. La policia, els serveis d'informació han de fer una tasca preventiva molt important –no la poden deixar de banda, l'han de treballar a fons–, però efectivament, en l'àmbit on hi ha aquests nuclis que poden radicalitzar-se i en l'àmbit on hi ha aquests nuclis que els poden donar suport, el que cal, doncs, és tenir equips..., aquí sovint s'ha parlat de multidisciplinaris des del punt de vista de l'estudi, però, des del punt de vista de l'actuació, sobretot..., que tinguin un lideratge que tinguin aquesta autoritat moral a què s'ha referit respecte a les persones que han de rebre aquesta interacció, no?

Jo li vull preguntar, perquè ha fet una referència a la desconfiança entre cossos policials –jo crec que és una evidència, malauradament–, però jo li vull preguntar si vostè pensa com pensen alguns experts en la necessitat que aquest àmbit concret, tanmateix, en l'àmbit del crim organitzat en general, requereix d'unes, diguem-ne, d'un comandament, per explicar-ho ràpidament, d'una mena de comandament únic o, sobretot, d'un sistema d'informació, i sobretot d'intel·ligència que estigui centralitzat. Aquí tenim la figura del CITCO, però veiem que no acaba de funcionar, i el... Bé, és molt important que la informació en aquest àmbit sigui prou fluida, i sobretot l'anàlisi d'aquesta informació, el que seria la intel·ligència, doncs, sigui també prou fluida i prou eficaç, no?

Y, bueno, al señor Martín de Pozuelo, no es la primera vez que le escucho hablar de radicalización, ya he tenido ocasión alguna vez de escucharle, siempre es un

placer. Y, efectivamente, coincidimos en que es un cambio paradigmático, pero el fenómeno terrorista es viejo, es muy viejo en el mundo, desde luego. Pero también en este ámbito concreto, porque a veces se nos olvida que llevamos ya muchos años con presencia de terrorismo; últimamente se le está llamando «yihadista», ¿no?

Pues, bien, ese terrorismo tiene muchas décadas también. Quizás la diferencia está en el hecho de que, en el 2014, pues –y es lo que le quiero preguntar– parece que se produce una declaración de guerra, entre comillas, «formal», ¿no?, desde el punto de vista de que se declara el califato y de que el califato..., vamos a por él y desde ya..., y no existen fronteras, o sea, vamos a la conquista del mundo.

Entonces, esa era la pregunta, si considera que es una guerra global, declarada o no, pero si considera que estamos en ese estado de guerra –después, al final, me contestará, cuando intervengan todos los grupos, sí.

Y, bueno, lo del apoyo social, está clarísimo, o sea, los grupos que viven en la clandestinidad necesitan apoyo.

Usted habla mucho, ha hecho hincapié en el terrorismo *low cost*. Efectivamente, se ha tendido, especialmente en Occidente, a un tipo de atentado que es supereconómico; los hemos tenido muy caros, también, ¿eh?, o sea, ha habido una infraestructura y una preparación muy exhaustiva y muy larga, pero la tendencia parece que es esa.

Pero, de todas formas –otra pregunta que le hago–, si cree usted que todavía existen, o si –también en Occidente y aplicables a esos grupos que se radicalizan en este frente líquido que ha comentado–, si seguimos..., o si existen todavía funcionando a pleno rendimiento canales de financiación, si están o no están activos, ¿no?

Y, bueno, no me quiero alargar, porque si no voy a agotar el tiempo de todos los grupos.

Gracias.

El president

Molt bé, gràcies. Té el seu torn la senyora Madaula, del Grup Parlamentari Junts per Catalunya.

Aurora Madaula i Giménez

Gràcies, president. Bona tarda, bona tarda a tothom. En primer lloc, com sempre, donar les gràcies als experts que ens acompanyen aquesta tarda en aquesta sessió de la Comissió d'Investigació.

Crec que en cada sessió n'aprenem molt, però avui em sembla que hi ha una pluralitat d'opinions i informació que ens està ajudant molt, i jo crec que ens ajudarà molt a poder treballar en el sentit de les conclusions d'aquesta comissió. I jo ara em centraré en el que els podem demanar perquè vostès encara ens ajudin més en aquestes conclusions de la comissió.

Bé, en primer lloc, evidentment, felicitar la directora Núria Marín i a l'escola, no només pel premi, però sobretot per l'èxit que ha tingut amb la comunitat de Terrassa on treballen. I, bé, agrair-li... Jo crec que el premi és conseqüència d'un treball, d'un procés que ha estat molt elaborat, ha estat treballat, i que ha tingut uns resultats molt positius, però jo crec que l'èxit, i pel que ha estat felicitada, és perquè la comunitat al final ha rebut aquest premi, i el premi és el projecte de l'escola i el seu èxit. Per tant, moltes felicitats, i moltes gràcies per seguir amb això.

No m'ha quedat molt clar el període de temps amb el que treballaven. Bé, he vist que hi havia les dades en el powerpoint que ens ha passat; les dades parlaven del 2010 al 17. No sé si va començar el 2010 ja treballant això. I, si és així, crec que encara les felicitacions són dobles, perquè de fet ens estarien indicant que es treballa en prevenció i no a reacció, que és el que sempre intentem..., que és la crítica que sempre fem, perquè sempre sembla..., i aquesta comissió de fet és una reacció a un atemptat, i em sembla, doncs, que treballar en prevenció és molt millor i dona uns fruits molt millors.

I aleshores la meua pregunta era..., sí que és veritat que ha fet l'esment d'aquella nena a qui li havien fet *mobbing* i després va passar a secundària; la meua pregunta és si hi ha algun contacte amb l'escola de secundària de referència, a la que vagi la majoria d'aquests alumnes, per poder seguir aquest projecte, o algun projecte que es pugui fer a través d'aquesta interacció amb l'escola, o escoles, de secundària a les quals puguin anar aquests alumnes, per poder seguir amb aquest projecte.

De tota manera, em sembla un projecte prou interessant perquè el departament el prengui en consideració i es pugui treballar, altres escoles puguin repetir el model, o com a mínim es puguin donar unes certes pautes perquè les escoles que tenen el mateix grau de nens amb origen estranger hi puguin treballar, i, per tant, que es pugui..., des del departament sí que es pogués fer un compartiment d'aquest projecte.

A la periodista, a la senyora Anna Teixidor. M'ha semblat superinteressant, i abans ho comentàvem amb la meua companya –que ha hagut de marxar a una altra comissió, ja saben que estem compartint comissions–, ho comentàvem, m'ha semblat molt interessant, perquè el seu testimoni és de peu de carrer, de treball de camp, amb dades força esfereïdores del treball de camp, com el nombre de persones que marxen des de Catalunya o des d'Espanya per fer la gihad. Llavors, la meua pregunta... Bé, li volia demanar si la sentència a la que ha fet referència –la sentència de Donostia a la que ha fet referència, en què s'observa el procés de radicalització, i en aquella sentència es podrien veure les pautes–, si la podríem tenir, si és accessible, si ens la pogués fer arribar, o explicar-nos com hi podríem accedir?

I la meua pregunta seria si va observar vostè, o el senyor Martín de Pozuelo, però sobretot vostè, i els seus companys, amb els que van treballar, algun canvi de tendència arran dels atemptats de Madrid, d'Atocha, o de Barcelona, en aquest entorn que s'anava radicalitzant, algun canvi; si el fet de viure aquí, en aquestes persones que simpatitzaven amb aquesta radicalització de l'islam o d'aquesta lluita, si va observar algun canvi de tendència al produir-se aquests atemptats tan a prop. Si fos així, doncs, bé, si ens ho pot explicar.

I al senyor Martín de Pozuelo, doncs, bé, un total plaer sentir-lo, les seves teories. És veritat que quan ha parlat del nacionalisme i la gihad... De fet hi han alguns estudis –jo em dedico al..., bé, em dedicava al nacionalisme quan treballava com a historiadora–, hi ha alguns estudis que relacionen nacionalisme amb gihadisme, sobretot en el cas de Txetxènia, però, bé, és una teoria, en podríem parlar a bastament.

I molt interessant, bé, m'han resultat superinteressant totes les dades que ha donat sobre els canvis que s'han anat... Jo crec que l'adaptació d'aquesta gihad –perquè del califat regional a un califat universal, i, bé, aquesta semblança amb el sogre del profeta, no?, de Mahoma–, crec que és una adaptació, segurament, a la reacció dels països que ho patien o a l'intent de combatre de manera policial o militar. I m'ha semblat molt interessant, perquè sí que en altres sessions hem parlat d'aquesta integració del possible terrorista a Catalunya, i aquesta idea de desintegració, no?, de que és veritat que els joves que van perpetrar l'atemptat a Barcelona estaven, podríem dir, entre cometes, «totalment integrats», eren catalans; per tant, aquesta idea de desintegració m'ha semblat molt atractiva.

I li volia preguntar si vostè, aquesta desintegració, la lligaria amb algun procés de..., la radicalització com un procés de sectarització, que se n'havia parlat en algunes altres sessions..., havien parlat d'aquesta possibilitat. Que més aviat la desintegració, és a dir, el fet de desintegrar-se de la societat formés part d'algun procés semblant a un procés d'entrar en aquesta radicalització com una secta. Vostè que és coneixedor de tots aquests mecanismes que utilitzen per atreure, no?, al final, aquestes revistes que són a l'abast d'aquests joves, o tota aquesta comparativa, si es podria comparar amb un procés de sectarització.

I, bé, en definitiva, donar-los les gràcies per la seva participació des del Grup de Junts per Catalunya.

Moltes gràcies.

El president

Molt bé, moltes gràcies. Per part del Grup Republicà, la senyora Najat Driouech.

Najat Driouech Ben Moussa

Moltes gràcies, president. Bé, primer de tot, bona tarda a tothom. A la senyora Núria Marín, felicitar-la, felicitar-la enormement, no només pel que ens acaba de presentar, sinó per la tasca diària que deu suposar treballar aquesta riquesa cultural i treure-li profit, i treure el millor de cada alumne. I, tal com ens ha mostrat al llarg de la seva explicació, una cosa que m'ha cridat molt l'atenció, i que la comparteixo plenament, és el valor cultural que ha de significar per a un nen de primària el reconeixement d'aquest valor cultural que té a casa, i que segurament en moltes altres escoles això no es pot compartir a l'aula. I vostès el que fan, d'alguna manera, és aportar aquest valor i donar-li la importància que té igual que qualsevol altre valor cultural. Jo, de veritat, des d'aquí li ho agraeixo, i, en nom del meu Grup Republicà, la felicito.

A part d'això, vostè ens ha parlat, diguem-ne, del treball que fan, de la importància dels pares, la participació, no?, millor dit, la paraula «participació» és la que més vostè ha anat repetint al llarg de la seva intervenció i com és d'important la participació, no només per la part, diguem-ne, de l'escola o de la comunitat educativa en si, sinó de la importància que té la família, no? Com la família, els familiars, els pares que són pares, com és d'important formar part de les decisions que es prenen al centre, sempre per millorar l'activitat al centre i sempre per millorar la convivència, no?

I, per altre costat, els alumnes, no?, l'apoderament, la importància de l'apoderament. I m'ha cridat molt l'atenció –i jo crec que això ens servirà a tots– aquest desglossament de la violència, què significa la violència per als nens, no? I jo crec que és una feina excel·lent, que es pot extrapolar a qualsevol altre àmbit, i de la qual trauríem molt, molt de profit i ens seria molt més útil. Exemple d'això, a vostè avui em sembla que l'acompanyen –perdoni que he arribat una mica tard i no he sentit la presentació– famílies, m'imagino que mares del centre, que, orgullosos del model, decideixen també acompanyar-la avui.

Dit això, a mi m'agradaria fer-li un parell de preguntes. Vostè ha comentat la importància de la mediació, de la traducció, però no sé si..., segurament ho deu conèixer, però molts organismes, per exemple, consells comarcals, a través de... –molts centres, diguem-ne, quan sol·liciten aquesta mediació intercultural la fan a través dels consells comarcals–, hi han famílies a les quals no se'ls pot facilitar aquest servei de traducció-mediació, perquè se suposa que ja porten uns anys a Catalunya i llavors ja no ho necessiten. El motiu pel qual jo li vull... com vostè hi ha insistit, i a mi m'agradaria molt tenir el seu punt de vista, és: cal tenir un temps per poder..., és a dir, cal delimitar el temps per poder demanar la mediació intercultural o la mediació lingüística?

Per un altre costat, vostè ha parlat molt que tot això que es fa, diguem-ne, repercuteix o retorna a la societat, perquè el que es fa a les aules després ha de retornar a la societat, i ha d'afavorir una cohesió social. Però també ha parlat de la intel·ligència cultural. Quin paper juga aquesta intel·ligència cultural per afavorir aquesta cohesió social? Aquesta seria, diguem-ne, la meua segona pregunta.

Anna Teixidor, també felicitar-la per la seva explicació. M'he sentit interpel·lada al llarg del seu discurs, perquè també he treballat molt amb persones. He treballat amb..., tinc amics, coneguts, que han treballat molt directament, sobretot els casos de Ceuta, de la zona del Príncep, i la veritat que és tenir un punt de vista, diguem-ne, del carrer, però sí que és cert, hi coincideixo i crec que no hi estem donant gran importància, el tema que realment no sabem quantes famílies se n'han anat i no sabem realment els menors que se n'han anat. I també li dono tota la raó. Clar, nosaltres segurament els cossos policials gestionen les dades dels no nacionalitzats, però, clar, els nacionalitzats i els conversos, tenim

dades dels conversos que sí que han anat a Síria? Això, també és un punt important a destacar.

Un altre aspecte que vostè ha explicat és la immediatesa, no? La necessitat de donar la primera imatge com a mitjà de comunicació, la primera informació, el ja... Creu vostè que es podria gestionar aquesta... Creu vostè que es podria gestionar millor aquesta immediatesa? Perquè després els resultats o l'impacte que té sobre la ciutadania, a vegades no és el desitjat, i aquesta immediatesa, si la poguéssim gestionar d'una altra manera, potser ens evitaríem moltes coses. Per això li pregunto si és possible la gestió o una millor gestió d'aquesta immediatesa?

Per una altra part, li agraeixo que hagi parlat o que hagi explicat el cas del pis ocupat que eren joves que traficaven amb drogues i que, en algun moment, reconeixien que ells anirien a Síria. Això ens dona, diguem-ne, a entendre que realment és un islam bastant fluix, no és... O sigui, no són els musulmans sunnites tradicionals que decideixen anar-hi, sinó que moltes vegades és una desviació de l'islam més que evident perquè a cap musulmà se li acudiria traficar amb drogues i després dir: «No, no, jo, per netejar això, aniré a fer la gihad», no? O sigui, que li agraeixo que hagi explicat això perquè ens treu, ens aclareix una mica tot plegat.

I ha parlat de moltes coses, i no li vull treure temps a altres companys, però el tema de la comunitat. Aquesta manca de relació que hi ha entre la comunitat i les administracions. Jo crec que és una culpa compartida, no? Igual que la comunitat no ha tingut interès a participar o emprendre aquest primer contacte amb la primera Administració més propera que té, el mateix ha passat per part de l'Administració. Però clar, també és important reconèixer que la comunitat o els representants de la comunitat, amb totes les mancances que té que les coneixem quasi tots, crec que és molt..., estaria bé saber com podem millorar aquesta relació o tenir una relació més fluïda entre el que és la comunitat i les administracions locals per poder gestionar millor aquesta prevenció de la radicalització. Ja no parlo de la radicalització sinó com podem millorar aquesta relació per ser agents actius, que la comunitat sigui agent activa per poder fer, diguem-ne, d'un element que no fomenti la radicalització.

Per últim, senyor Martín, moltíssimes gràcies també. Ens ha fet una explicació històrica que m'ha recordat també de la meva època, diguem-ne, universitària, passant... I està bé que tinguem aquesta visió global perquè molts, de vegades, en aquesta immediatesa que comentava l'Anna, ens quedem amb l'última idea i amb l'última notícia i ens oblidem que hi ha hagut un Al-Qaeda, que hi ha hagut els Germans Musulmans, etcètera. I que tot això, o sigui, el resultat de tot això és el que tenim avui en dia i que ja no hi ha un territori determinat al qual atacar sinó que és estendre al màxim el califat i que els enemics ho som tots. Jo també seria una enemiga perquè no estaria dintre del seu paràmetre de bona musulmana, no?

I, ha parlat molt, i ens ho ha deixat també molt clar, que els joves que no se senten, diguem-ne, integrats o que cauen, diguem-ne, del sistema que nosaltres considerem com a sistema normalitzat són els que acaben sent reclutats, no? Com podem evitar això? Aquesta seria una pregunta. I, a més a més, a part de com podem evitar-ho, quins serien els motius que acaben, diguem-ne, esdevenint que aquests nanos es desintegren de la societat.

Jo crec que res més i moltes gràcies als tres.

El president

Moltes gràcies. Pel Grup Parlamentari Socialista, el senyor... (*Veus de fons.*) Us ho partireu? Molt bé, el senyor Castillo comença.

Carles Castillo Rosique

Ens ho partirem com a bons germans. Bé, bona tarda a tothom. Intentaré ser molt breu per no reiterar-me. En primer lloc, gràcies als tres per la xerrada que ens heu fet. Jo crec que ha estat, ho comentàvem abans, no?, hi ha vegades que és més profunda la informació que et donen, avui ha estat d'una profunditat bastant impor-

tant i amb la qual cosa us ho vull agrair. I felicitar la Núria no només per la xerrada sinó pel magnífic treball, jo crec de prevenció, no? Si hi ha alguna, diguem-ne, algun exemple del que ha de ser la prevenció jo crec que és aquesta escola i el que ens heu explicat.

Llavors, jo volia fer-te una pregunta simplement: si creus que extraient els punts més importants del treball que heu fet al llarg d'aquests anys, això podria ser exportable realment a totes les escoles de Catalunya? Perquè jo crec que segurament seria el Proderai més ben fet segurament seria el que esteu fent vosaltres.

Discrepo amb el que ha comentat l'Eduardo Martín quant a que hi ha gent que se surt de la societat voluntàriament i que no serien detectables. Jo crec que a *sensu* contrari, amb aquest sistema, també serien detectables aquestes persones.

I també volia, si alguna de les tres persones que han vingut, la Magda, Samya o la Susanna, doncs, ens vol dir alguna cosa, també m'agradaria poder-les escoltar.

Quant a l'Anna Teixidor, bé, simplement m'ha semblat molt interessant perquè ens has posat una informació pegada a la realitat, no? Que moltes vegades hem pogut llegir en els mitjans de comunicació i no saps molt bé de què surt. I tu, en fi, ens has demostrat un treball de camp. I jo només tenia una pregunta a fer-te, si és que per la teva experiència creus que alguna de les persones que dius que han tornat decebudes de l'experiència en algun viatge de conflicte o de guerra, si aquestes persones tu creus que serien susceptibles de ser utilitzades, en el bon sentit de la paraula, per traslladar la realitat de la situació, no? I que no és alguna cosa tan bonica com es ven sinó que la realitat després és molt més dura fins i tot allà, no?, de la que se'ls ven en aquestes persones.

I a l'Eduardo Martín..., pues, muchísimas gracias también por la información. Creo que es muy importante que tengamos las fuentes de donde bebe el terrorismo, ¿no? Y la situación que nos ha explicado a nivel internacional de geopolítica global creo que es muy interesante y muy importante que la conozcamos. Por tanto, muchísimas gracias.

Yo te iba a hacer una pregunta, que ya te ha hecho el compañero, que son las fuentes de financiación. Porque al final, yo creo que es algo que todos hemos leído, pero me gustaría oírte también si tienes la información. Yo creo que hay un cierto cinismo de algunos países, al menos de Occidente, pues, que acaban participando en compras de crudo, etcétera, y después se llevan las manos a la cabeza con lo que hacen Estado Islámico o estas personas, ¿no? Las fuentes de financiación, si realmente tú tienes estudios o has podido llegar a estudios en que estés seguro de donde vienen esas fuentes de financiación y si se pueden atacar de alguna manera.

Nada más. Muchísimas gracias. I li passo la paraula al company.

Ramon Espadaler i Parcerisas

Amb brevetat, per no utilitzar més temps del necessari. En primer lloc, sumar-me a les felicitacions per tota la feina que esteu fent, Núria Marín i tot l'equip que l'acompanya. I una pregunta: suposo que és una feina dinàmica, que s'està fent, en bona part, teniu algun mecanisme més o menys establert per a la revisió constant o permanent d'això? O aneu a impuls de fets que s'esdevenen i que us obliguen o que us porten a pensar? O si hi ha un mixt entre les dues coses? Quin és l'àmbit en què penseu i repenseu i construïu sobre l'experiència, doncs, que aneu generant dia a dia? Però, en qualsevol cas, felicitar i agrair el que esteu fent, totes dues coses.

Amb relació, doncs, a l'exposició de l'Anna Teixidor, has parlat d'un parell de conceptes que em semblen interessants i rellevants. Per un costat has trobat, has dit que trobaves a faltar o que caldria generar alguna mena d'element que tingués –si poguessis precisar-ho una mica més– una certa autoritat a l'hora d'adreçar-se. Suposo que parles d'autoritat moral, de ser acceptada com a autoritat, no? Si pots desenvolupar una mica més aquest concepte i per on creus que podria més o menys passar aquest tema de l'autoritat.

Has parlat també de la necessitat de generar una contranarrativa. Jo crec que en això hi hauria unanimitat gran, en aquesta necessitat de donar, doncs referents alternatius a aquestes persones, que d'alguna manera entren en els circuits per la forma que sigui, des de les xarxes o el canal que sigui, quins serien al teu entendre els elements claus? Perquè tindria molt a veure amb el que la Núria i la seva gent i la seva escola estan construint, no? En el fons, una mica, i també l'Eduardo Martín en parlava d'aquesta desintegració, estem parlant moltes vegades, tot i que no és exclusivament un fenomen de joves, però estem parlant també d'identitats en construcció moltes vegades i que depèn de quins siguin els referents que contribueixin a fer aquestes identitats, serem capaços de que aquestes es construeixin en positiu. I siguin, el que l'Eduardo Martín en dia integrats o d'alguna manera es desintegren, no?

Reflexió a banda, i només un parèntesi, sí que has esmentat un fet que és una realitat, que jo crec que s'ha de gestionar políticament, que és, doncs, alguns elements de dissonància entre cossos policials. Conseqüència ja ho has expressat, el tema de Caront, tot el procés que ha quedat representat per boca del representant de Ciutadans, es feia una pregunta sobre la necessitat d'autoritat única en matèria més d'intel·ligència entenc que no pas *stricto sensu* a nivell policial. El CITCO és un element necessari tot i que segurament no suficient, jo volia també posar sobre la taula o consideració respecte estrictament al que és la lluita antiterrorista, eh?, no respecte a altres qüestions, que hi ha un element central vertebrador que és l'Audiència Nacional. Per tant, que és el jutge de l'Audiència Nacional qui, d'alguna manera, encarrega un o altre cos o algunes vegades, molt excepcionalment, a més d'un cos. I aquesta és una realitat que ha existit i que jo crec que és un bon camí per solucionar una mica el que plantejaves.

I després hi ha hagut un moment que has parlat de «nosaltres», quan feies algunes propostes. A qui et referies en aquest «nosaltres», a l'experiència del teu equip, d'allò de recerca, investigador... No m'ha quedat clar si teníeu alguna forma, diguéssim, organitzativa capaç de fer propostes, o era el que ens proposaves a través de l'experiència que vosaltres, doncs, com a professionals del periodisme, experts en aquest àmbit, heu anat acumulant, no?

I bàsicament era això.

El president

Moltes gràcies. El Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem, la senyora Elisenda Alamany.

Elisenda Alamany Gutiérrez

Hola. Gràcies per part del meu Grup Parlamentari per tot això que compartiu amb nosaltres. Bé, d'entrada jo crec que s'ha parlat també del fet que el terrorisme deu haver existit sempre, però sí que és veritat que qui parla de la guerra del terror és un polític, no? I que estableix quina cara té també el terror, que és Bush, el 2001, no? I que aquesta narrativa és molt forta, va dirigida cap a uns països en concret i que segurament durant anys no hi ha hagut cap contranarrativa prou forta contra allò que va sorgir el 2001 i que també va donar-hi suport l'Estat espanyol, en aquest cas, no?

I això segurament fa que nosaltres encara siguem hereus de la política «securitarista», que comentava Anna Teixidor, que també fa referència només a la denúncia però que no tenim altres eines d'enfrontar-nos a aquest fenomen que ens agrada que fos, i altres vegades ja ho ha comentat el meu grup parlamentari, en clau més pedagògica o més anant a l'arrel que no simplement posant-hi un pegat, no?, com és la política «securitarista» o la que aposta per el debastament dels països que diuen que són l'origen del terrorisme, però que segurament allà hi trobem les víctimes majoritàriament que pateixen aquest fenomen i que no es troben en països d'Occident segurament, sinó allà mateix.

I, per tant, si preguntem si des del 2001 tenim un món més segur, segurament, la resposta de la percepció que té la gent és que no. Però segurament qui pateix més aquesta inseguretat no som pas nosaltres, no pas Occident, no?

L'Anna Teixidor en el llibre de *Combatents en nom d'Al·là*, que explicaves la relació que estableixes amb Tarek, dius que en la fase inicial de captació els homes i les dones són víctimes de la seva vulnerabilitat, que no se senten de cap lloc, que se'ls enganya i que s'utilitzen mètodes sectaris per manipular-los. A mi m'agradaria, si poguessis explicar aquesta vulnerabilitat, si està vinculada a un tema d'identitat i, per tant, de gestió de la diversitat cultural i, per tant, lligat amb el que treballen, doncs, a l'Escola Montserrat de Terrassa, o si també té relació amb característiques socioeconòmiques. Si hi podríem establir algun tipus de lligam que legitima, perquè has dit, no?, que hi ha una certa legitimació de l'entorn, no?, dius: «Estic més preocupada per aquells que simpatitzen que no pas per aquells que estan compromesos amb la causa.» Això vol dir que hi ha certa legitimació, no?, hi ha un entorn que legitima que aquesta persona faci el pas o que sigui reclutat.

Quines són les fortaleces d'aquesta xarxa? O què és el que el pugui legitimar ser reclutat, no? És a dir, hi ha algun factor o alguna cosa que es detecti que legitima que aquestes persones puguin ser reclutades? Perquè, si podem establir què legitima o quins factors de legitimació hi ha, potser, nosaltres també podem atacar allà... «Atacar», anar al focus de la legitimació, no?, per desactivar-la, precisament.

M'he sentit molt identificada amb la Núria Marín, perquè, durant un curs escolar, vaig treballar a l'Institut Investigador Blanxart, que també té una alta complexitat, no? Una de les coses amb què ens trobàvem més és que no teníem absolutament cap formació, és a dir, jo em trobava a l'aula d'acollida i no sabia cap llengua de les persones que tenia al davant, per tant, ja podia haver fet postgraus i màsters que estava totalment despallada davant dels meus alumnes i això també és conseqüència de les polítiques que s'han fet, eh?, per part de la Generalitat, amb retallades a aules d'acollida o als plans educatius d'entorn, moltes vegades. Però sí que hi havia una cosa molt clau, que crec que vostè treballava, que era que l'escola pugui ser un referent en la comunitat i més enllà, no?, és a dir, dotar-la, com que té un estigma, doncs, treure aquest estigma, sobretot, amb el tema de les escoles Magnet, i fer veure que és positiu formar part d'aquesta escola, no?, i que, a part, s'aconsegueixen resultats equiparables o, fins i tot, que superen els resultats d'altres escoles.

Quin impacte... és a dir, com es pot fer per, realment, visibilitzar aquests èxits? Si creus que la política de matriculació, moltes vegades, és clau en aquest cas. En el cas de l'Institut Investigador Blanxart, per exemple, la política de matriculació era clau perquè, moltes vegades, el que es volia, precisament, és que l'escola fos un ghetto i que, allà, s'acumulés tota la diversitat que hi havia en el barri o la immigració, de manera que no era representativa tampoc de la diversitat de la societat, hi havia una intenció per part de molts actors perquè allà es concentrés precisament això. Per tant, si la política de matriculació pot tenir un efecte positiu si es canvia.

I això ja és una altra reflexió, que és la política urbanística, no?, la manera que es concentren o que fem, des de les institucions, que es concentrin, segurament moltes vegades, tota la immigració en determinats barris i, si no es canvia la política urbanística i si tampoc es canvia la política de matriculació, doncs, ja podem tenir tota la voluntat del món, no?, però és molt difícil de capgirar. Si això són elements que també plantegeu.

I quina formació o si s'ha tingut formació específica. En el cas de l'Escola Montserrat, de Terrassa, l'experiència, almenys, que jo tenia és que la formació que es donava al centre era molt generalista i poc arrelada a la realitat que teníem i, per tant, tenir una formació molt alta en anglès, segurament, en aquell cas, no ajudava gens, no? Si hi havia hagut una formació específica i quina és l'experiència, una mica en aquest sentit.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies.

És el torn del Grup Popular, el senyor Santi Rodríguez.

Santi Rodríguez i Serra

Gràcies, president.

Pràcticament, per afegir-me als agraïments que han formulat la resta de portaveus i la felicitació també a l'Escola Montserrat. He seguit, parcialment, la intervenció des del circuit tancat. Havia vist ja també la presentació que ens han acompanyat i, per tant, encara que no hagi estat aquí he pogut conèixer una mica les aportacions que heu fet a la comissió. I la felicitació als tres d'això. I excusar-me perquè haig de sortir a una altra comissió, però no me'n voldria anar sense deixar-li una pregunta al senyor Martín, d'una xifra que, en el seu moment, a mi em va copsar i que voldria que ratifiqués i, encara que no estigui aquí, seguiré la resposta que ens pugui donar.

En su libro *Objetivo Califato Universal*, del que es coautor, habla, en los primeros capítulos, si no recuerdo mal, de que en el mundo existen 425 millones de fundamentalistas y, concretamente, 75 millones de yihadistas con vocación terrorista. ¿Esta es la dimensión del problema?

Pues, me voy a otra reunión, pero me voy preocupado.

Gracias.

El president

Moltes gràcies.

Doncs, ara, tenim un torn de segona intervenció. Intentem, si podem, estar deu minuts, per complir els horaris. I, doncs, si voleu, seguim el mateix ordre.

Senyora Marín, si us plau.

Núria Marín i García

D'acord. Gràcies. Gràcies per totes les felicitacions. Les transmetré a la comunitat educativa de l'escola. I, bé, quan parlem del que és una escola de valors és una escola que persegueix l'èxit acadèmic i la bona convivència, van de la mà, o sigui, no es pot anar a l'èxit acadèmic si no hi ha una bona convivència i un treball de valors intens. No es pot fer «ara, treballarem la solidaritat» i el nen és igual si no estudia i no titula, o sigui, el nen ha de titular, s'ha d'esforçar, ha de tenir el gust per aprendre i el gust per aprendre s'aconsegueix amb complicitats, amb interaccions, amb diversitat dins de l'escola, eh? Llavors, és súper important i van de la mà.

És veritat que, a la nostra escola, de molta diversitat, estem en clau d'èxit. Però és que el model dialògic de prevenció i resolució de conflictes funciona perquè també apliquem les altres actuacions educatives d'èxit, o sigui, és tot el conjunt, el que passa que hem focalitzat nosaltres en aquesta situació, perquè és molt significativa per a la construcció d'identitats diverses i la transformació de les identitats pròpies i dels altres, no?

Llavors, nosaltres comencem el 2010 a escoltar aquest model dialògic, no?, de la mà del Ramon Flecha i de tot el seu equip i això els professionals i algunes mares i algun monitor que també ve i escoltava ens sacseja, però no prou com per poder atrevir-nos a sacsejar també els nostres alumnes. O sigui, primer, vam passar per una transformació personal, perquè no podem dir «estarem al costat de la víctima» i que nosaltres tinguem molt integrat el gust per la violència, perquè hem socialitzat, hi ha un glamur social d'atracció cap a la violència, però també ens hem de desprendre dels professionals per poder educar els nostres alumnes. Llavors, va caldre molta formació en aquesta línia, molts espais de reflexió, d'argumentació i d'interaccions diferenciades per poder anar transformant-nos fins que al 2014 vam fer el pas.

És per això que, en tot aquest procés, ara sí que podem dir que estem en el procés de la prevenció. És molt important saber dir «no», és que és clau, o sigui, quan els companys diuen: «És que n'hi han alguns que s'han disgregat.» És veritat, perquè no

han après a dir «no», però és que dir «no» no s'aprèn quan estàs a la secundària, que sembla que és l'adolescència i tenim tots aquests tòpics respecte a l'adolescència. És que saber dir «no» s'ha de dir des dels zero anys. Quan un nen el mosseguen no està socialitzant que està aprenent a comunicar-se; està agredint i hem de posar la paraula agressió, hem de posar la paraula víctima i hem de posicionar-nos al costat, eh?

Llavors, perquè això passi, necessitem complicitats i necessitem la participació de totes les persones implicades. Però tots hem de focalitzar el mateix objectiu, eh?: escola amb violència zero des dels zero anys i tenir espais segurs on tu deixis el teu fill i la teva filla, el teu adolescent, sabent que, si li passa alguna cosa, es podrà detectar per actuar. No podem assegurar a dia d'avui que no passa res a les escoles. La directora o el director que digui això és que no sap encara la definició de *violència*; Cal que pregunti als seus alumnes i a la seva comunitat, que segur que li donaran moltes pistes i aprendrà tota la comunitat, especialment els mestres i les direccions.

Quan diu la companya, em sembla que era: «Quan es deixa de necessitar la mediació lingüística?» A veure, o estem en la cultura de la queixa o estem en la cultura de les possibilitats. La realitat és la que és. Llavors, el que no podem fer és tenir ciutadans que no accedeixen a totes les situacions necessàries perquè els seus fills i les seves filles puguin tenir el màxim d'educació per tenir, després, en el futur, uns ciutadans el màxim de ben formats, no?, en tots els àmbits de la vida, no?, tan acadèmica com cultural, com de solidaritat, de valors i tal, si la seva mare no pot accedir, no?, si el seu pare no pot accedir, perquè, bé, llavors, què és el que passa? Que haurem de crear líders. Necessitem mediadors i persones de referència amb altes expectatives, però, si no existeixen, haurem d'acompanyar-los i haurem de veure, en la comunitat, qui és la persona o persones que despunten, que les haurem de construir. Aquestes dues mares que venen aquí i que, després, els preguntarem, perquè també han de tenir la seva veu, són mares que no s'havien plantejat ser líders en la seva comunitat, però avui estan en el Parlament de Catalunya. Jo no sé si elles poden pensar, algun dia, a casa seva, mentre estaven fent el sopar o parlant amb els seus fills, que vindrien aquí i estan aquí, no?, però estan aquí perquè, gràcies que estem a l'Escola Montserrat i que creiem que venir aquí... jo no podia venir sola, perquè jo sola no he fet aquest projecte, sinó que ha sigut gràcies a la comunitat, elles havien d'estar aquí. Llavors, a mi m'agradaria que sentíssiu a la Samya, no?, com ella construeix unes reunions amb les mares i participa de voluntària en les classes d'alfabetització. Si vols explicar com funciona?

Samya Saharaui

Bé, no ho tenia previst, eh?

Hola a todos. Buenas tardes. Explico lo que estamos haciendo, ¿no? Vale. Lo que hacemos en clases formación familiar, vienen las madres para aprender. Hacemos clases de catalán y tenemos dos grupos. Hay un grupo avanzado, que las madres que sí saben más. Hay un grupo que todavía han empezado de cero. Y también... (*L'oradora riu.*) Lo que hacemos también, los grupos interactivos, ayudamos con la profe en la clase y los voluntarios ayudamos a los niños ¿vale?

Núria Marín

Si quieres hablar de las tertulias literarias dialógicas. (*Remor de veus.*)

Majda El Azhari

La verdad es que... Buenas tardes a todos. Lo que puedo decir de lo que he entendido de lo que he escuchado aquí, de una parte del cole estoy muy contenta, la verdad es un buen cole para mí.

Tengo un hijo, está en el primero este año y, entonces, hace tres años que... lo que he dicho hace tres años lo digo ahora. Estoy muy contenta, porque desde el P3 yo entro con mi hijo como voluntaria. ¿Sabes? Tenemos que planificar eso con la profesora, ya desde también tu tiempo y todo, puede ser una vez o dos veces a la semana

y entramos, la verdad, vemos cómo funciona. Las profesoras son muy bien. También por nuestros hijos están muy contentos; el mío, por lo menos, está muy contento y no para de decirme cada día si «¿vas a entrar conmigo?», porque le gusta que asista con él, le da ganas también de estudiar. Hasta ahora, yo entro con él y funciona, la verdad, muy bien, hasta que yo conozco a todos los niños, me conocen muy bien, hasta que me llaman «la mare de Yusef», pero me conocen muy bien.

Y también en el cole hay otras actividades. Yo no podía el año pasado hacerlo, porque estuve embarazada, pero...

El catalán. Yo no he estudiado nunca en este país el idioma, pero, ¿sabes?, lo he estudiado sola en casa para poder, ¿sabes?, vivir en este país. Pero el catalán, como no conozco ninguna palabra tenía que estudiarlo en este cole con una señora, ¿sabes?, gracias a la señora Núria, hay una mare que nos enseña el catalán, lo estudio este año y, la verdad, he mejorado, no puedo hablarlo bien, pero, por lo menos, yo sé, ¿sabes? Me voy en ningún lugar yo sé qué significa y, ahora, como mi hijo está en el primero, ya la verdad que me cuesta un poquito, porque viene con palabras muy fáciles, pero, como no tengo, ¿sabes?, un vocabulario muy grande, la verdad, pienso comprar un diccionario ¿sabes? (*Rialles*.) Yo digo la verdad. Me gusta estudiar con él ¿sabes? Hasta algunos días no quiere hacer los deberes y le digo: «¿Sabes qué, Yusef? A mí me echan de menos los deberes.» Quiero estudiar y empieza a reír ¿sabes?, porque yo ya tengo la costumbre, ahora, en casa, cada día, de estudiar con él.

Otras actividades, hay la costurera que algunas personas les interesa, ¿sabes?, depende del tiempo. Hay castellano, hay también un curso de castellano. Hay personas, como ha dicho la Núria, que están analfabetas, hay otras que son *illettrée*, significa que no fueron nunca las pobres al cole y, entonces, hay un curso también de castellano y también un curso de la tertulia. Cada lunes por la mañana, de las ocho a las diez, viene una señora de la facultad de Barcelona, que se llama Helena, estudiamos con ella una tertulia, cada vez nos da una y, ¿sabes?, entre nosotros, depende, porque todos tienen mucha faena en casa y entonces hacemos cuatro o cinco páginas, leemos en casa, y cada lunes ya hablamos..., cada una qué ha entendido, y hablamos, y también así se mejora nuestro idioma. Y también yo aprovecho la oportunidad para preguntar a la profesora otras palabras que no conozco. La verdad, la televisión la vemos un poquito, porque con nuestras cadenas, como somos extranjeras..., no la vemos mucho, pero ya intento con la profesora conocer las palabras que no conozco.

Y, la verdad, estoy muy contenta. El cole está muy lejos..., está un poco cerca, y también tenemos el derecho de entrar con nosotros. Sabemos cómo funciona la cosa. Entonces, siempre tú vigilas a tu hijo o a tu hija, y, la verdad, hay una cosa que ha dicho la señora Núria, que... Mi hermana vive en Francia, hace cuatro años. Tiene un hijo; este es su segundo año en el cole. No pueden entrar –no pueden entrar. Siempre, cuando hablamos al teléfono, dice: «Qué suerte tenéis, porque podéis entrar y ver cómo tu hijo se comporta, si tiene un buen nivel, aunque las clases son todavía bajas. Pero nosotros no podemos y no tenemos esa oportunidad.» Siempre –siempre– hablamos de eso.

Y de lo que he escuchado de discusión aquí, lo que ha dicho el señor y la señora, del terrorismo –es una palabra que me da miedo, un poco–, la verdad, yo pienso que la vida –yo pienso, es mi opinión– está bonita, la vida está muy cara. Cada uno su vida la ve muy cara y también está muy corta. Hay que disfrutarla, de vivirla con... Sí, sí, yo no pienso, ¿sabes?, ni fumar, ni tomar algo, ni matarme como... No. Porque soy musulmana, yo pienso lo que digo. Hay que disfrutar. Si tenía..., ojalá, si tenía más, más dinero, no voy a decir que voy a vivir con mis hijos y mi marido.

Y muchas gracias de aceptarnos entre vosotros, y muchas gracias.

Núria Marín i Garcia

Gracias, Majda.

Llavors, clar, és molt important, no?, si no tenim referents d'altres expectatives, no?, construir-los. Llavors, no queda..., no hi ha un altre tema. Llavors, el que no podem fer és estar-nos queixant «no ho entenen, no hi ha manera», però les persones que tenen possibilitats no les anem a buscar i no les ajudem perquè s'apoderin, perquè comencin a formar part d'aquesta interacció que necessitem tots; o sigui, no només la necessiten els pobres, alerta; no només el problema és que hi ha una sèrie de sectors..., que quasi sempre ho focalitzem en els marroquins i musulmans, que no parlen; però és que no parlen els anglesos d'Eivissa, i estan allà tancats en una urbanització i ningú parla d'ells i també és un problema. Però l'assistenta social no en parla, d'ells, no? Doncs, també és un problema i tampoc no s'integren. Llavors, en això anem alerta, perquè és una mica racista pensar en aquesta línia.

Llavors, quant a les expectatives. És molt important pensar que aquesta població que està desfavorida, que és vulnerable, ha de titular. I per titular necessitem garantir –sobretot les escoles com la nostra, eh?–, facilitar al màxim des de les administracions i no posar traves. El que no pot ser és que en una escola on més del 97 per cent són fills i filles d'immigrants, amb un idioma diferent, que és el marroquí, a casa, que complica molt la lingüística i la comunicació a l'escola, no tinguem aula d'acollida perquè ens l'han tret aquest any perquè no teníem nouvinguts.

I, després, jo també, quan diuen..., la pregunta que deia la companya d'Esquerra és que quan es deixa... Un pare em va dir: «Núria, quan es deixa de ser immigrant? Jo porto aquí a Catalunya disset anys. Quan deixo de ser immigrant? Perquè la mirada que tinc de totes les persones que se suposa que són nascudes aquí –Oriols, Jordis, Marionetes...–, resulta que els miren per sobre. Ja té disset anys. ¿Com es pot sentir català si totes les mirades són...? Perquè aquestes persones... No hi han interaccions. Reflexionem una mica: ¿quantas persones estem assegudes aquí..., que tinguem interaccions normalitzades, amables, anem a fer un cafè, amb persones que no siguin com nosaltres? Molt poques persones. Llavors, algun problema també tenim, els que no som de la diversitat, amb la definició.

I, després, hi ha una altra pregunta que m'ha fet el company; és com nosaltres anem repensant el projecte. Nosaltres somiem, eh? Nosaltres demanem a la comunitat una pregunta, que és: quina escola volem? I l'escola que volem la somiem entre tots. Quan somiem, el que volem és la millor escola. Els nens demanen, en els seus somnis, aprendre molt anglès, tenir algú que l'ajudi per fer deures, que els nens marroquins, quan acaben d'arribar, aprenguin molt català... Les mares diuen: «Que el meu fill faci hoquei», per exemple, a Terrassa, que està identificat molt amb la *pijería*, no?, i amb el classisme. Doncs, els alumnes del Montserrat somien això.

I els mestres somiem també el millor: que els pares vinguin a l'escola, que els nens facin els deures... Llavors, aquests somnis són objectius. Per poder-los tirar endavant es necessita la comunitat. I el que fem en aquesta línia és la formació. La formació ha de ser formació dialògica, formació garantida per la comunitat científica. Els mestres no podem estar fent formació de baix nivell, de poca qualitat, poc contrastada. Hem d'anar a beure de les fonts, que diu la investigació, d'alt nivell. I el departament s'ha de posar les piles en aquesta línia, perquè hi han, a vegades, línies de formació que deixen molt a desitjar. Llavors, nosaltres, quan hem de fer formació i comencem..., l'any passat vam començar llegint els actes terroristes; què és el que deien, no?, a la investigació, quant al terrorisme. Perquè el que no podia ser és que mestres que no han tractat mai l'ambient de la diversitat cultural, l'ambient musulmà, que no sàpiguen què és el ramadà, que no sàpiguen què està passant amb el gihadisme. I, en aquesta línia, va venir, perquè el departament també ho té..., doncs, ens van informar sobre el Proderai; el Jesús Gómez, sobre la diversitat religiosa. I això il·lumina molt els mestres. Perquè quan facin matemàtiques, sàpiguen que darrere de les matemàtiques, d'aquell aprenentatge, hi ha tota una simbologia que té aquell nen que el mestre l'ha de conèixer.

Llavors, quant a la política de matriculació, la política urbanística és la que és. Llavors, des de la cultura de la queixa no avancem. I el que diem: «A l'Escola Montserrat, amb els mateixos recursos que a altres escoles, tant econòmics com humans, hem arribat a això.» Llavors, la política de matriculació, que estem pensant en els fills dels pobres per repartir-los... Anem alerta –anem alerta–, perquè els fills..., que van tots, jo què sé, a La Salle, ningú pensa que és una escola homogènia i que potser és un gueto, no?, per amunt, i ningú pensa en repartir-los. Llavors, el que sí que hem de fer, si la població vol anar a una escola, que aquella escola pugui oferir el màxim nivell i garantir-lo –perquè no és només l'accés als recursos, sinó l'accés en els resultats–, perquè aquella població pugui titular i puguin ser uns ciutadans. Perquè la societat ha de ser diversa, però titulada, perquè sabem que els que pitjor seran són els que tinguin menys accés a les titulacions. Llavors, aquesta gent és amb la que després tindrem problemes i seran també els disgregats. Llavors, amb això, anem una mica alerta.

Gràcies.

El president

Molt bé. Senyora Anna Teixidor.

Anna Teixidor Colomer

Pel que fa al..., bé, si jo crec que hi ha d'haver un comandament únic, amb molta honestedat, jo no tinc prou coneixement per poder contestar això ni he pogut parlar amb tots els interlocutors. El que sí que crec és que hi ha d'haver informació i que ha de ser fluida. I que també s'ha de regular la figura del confident; que en aquests moments té molta indefensió, aquesta figura.

Sobre què han suposat els canvis de tendència amb els atemptats. La gent ara ja no vol parlar, a través de les xarxes socials, d'aquests temes. Sabem que quan hi va haver els atemptats, hi va haver gent que va traduir la seva satisfacció a través de xarxes. Sabem que hi ha uns nois de l'Estat espanyol..., en concret hi ha un menor, almenys, a Galícia, que va donar el seu suport als autors materials, i que es va investigar i que es va veure després que era un menor. Llavors, aquí és un gran perill, no?, que hi hagi persones que puguin veure el que van fer com un acte heroic i que, per tant, siguin màrtirs. I aquí és un dels punts on s'hauria de treballar més. A partir dels atemptats, periodísticament és molt difícil tenir fonts primàries. Per tant, el que sí que sabem, per fonts secundàries, és que en alguns punts de Catalunya es va aplaudir l'atemptat i es va celebrar en alguns nuclis.

Sobre la dictadura de la immediatesa. No només això afecta els mitjans de comunicació, sinó que les xarxes socials han accentuat tot això, no?, i han amplificat molt més aquest tema. Sabem que no és bo amplificar; sabem que no és bo repetir les mateixes imatges de quan s'ha produït un atemptat; que els tertulians moltes vegades debiliten un discurs en contra del terrorisme, no?, perquè, com que ho repeteixen tant, i durant hores han d'estar parlant i és molt difícil explicar coses noves, sabem que tot això va en contra, no? Però ja són les pràctiques dels mitjans de comunicació que hauríem de fer apagada informativa, moltes vegades.

Em comentava, el diputat que ha marxat, sobre el tema dels interlocutors. Crec que els millors interlocutors són els que han tornat; els que han tornat, després d'una mala experiència al califat, i que, per tant, poden explicar que el que els van prometre no va ser així. Quan jo dic «autoritat» és perquè, quan tu parles amb gent radicalitzada, no n'hi ha prou que siguis educador social perquè els canviïs el discurs. Al CITCO, el 2015, vàrem preguntar si hi havia autoritats morals a l'Estat espanyol. I ens van dir que no en tenien cap, perquè, com que l'islam no és com l'Església, una cosa jerarquitzada, doncs, és molt més difícil trobar aquests interlocutors. Haurien de ser xeics o algú a qui aquests joves puguin donar una certa autoritat.

Contranarrativa: com s'ha de fer? doncs, potser pot semblar que quan parles amb una persona que realment veus que està patint un procés de radicalització és molt

fàcil canviar-li el punt de vista, però jo no tinc eines. Llavors, com s'hauria de fer aquesta contranarrativa? A partir dels arguments que ells et donen –per exemple, victimització del musulmà–, intentar-ho contextualitzar, no?, i explicar que, encara que hi hagi països d'Occident que hagin atemptat, que hagin envaït alguns països com l'Afganistan o com l'Iraq, això no vol dir que tots estiguem sota el mateix sac ni que es pugui matar indiscriminadament la població civil europea. Nosaltres..., i jo mai treballa sola, sempre som en equip. Llavors, les reflexions que avui he explicat aquí no és només el que hem trobat, sinó el que hem parlat amb persones que coneixen més el fenomen a nivell teòric, que el coneixen a nivell policial, que el coneixen perquè l'han viscut en la pròpia pell o perquè són familiars.

I, pel que fa a si ja sabem exactament què és el que legitima ser reclutat..., és que, a hores d'ara, encara no hi ha un consens sobre això. Sí que sabem que hi ha una comissió, per exemple, en els atemptats de Barcelona i Cambrils, dels Mossos, que s'han dedicat a veure exactament com s'havia produït el procés de radicalització per estudiar quins són els indicadors que un altre dia podran alertar si es produeix això. El que passa és que ja veurem si aquests indicadors seran prou eficaços. I, per descomptat, crec que aquests indicadors no els hauríem de saber mai, perquè, si no, és com una manera perquè els altres puguin saber com s'han de preparar.

El president

Señor Martín de Pozuelo.

Eduardo Martín de Pozuelo Dauner

Bien. Sobre el primer punto que se comentaba, de que había antecedentes y que viene de muy antiguo. Este terrorismo es... A ver, no sé si en la explicación, que era un poco rápida y a brochazos..., he intentado explicarlo bien. Efectivamente, hay todo un precedente histórico de lucha armada, por diferentes razones: el GIA en Argelia, la OLP, Hezbolá... Pero lo que sucede, especialmente a partir de 2014, de la fecha que he dado, es como una unificación y un nuevo planteamiento de toda esta guerra global. Hay un antes y un después del sermón de Al-Baghdadi –hay un antes y un después. Incluso Al-Qaeda tenía todo un discurso que no era exactamente igual; que no era exactamente igual al que se ha producido i al que estamos viviendo ahora. Entonces, todo aquello que ocurrió –antes lo he dicho: los secuestros de aviones, el atentado de Munich–, todo aquello fue gravísimo; algunos lo vivimos y lo vimos por televisión. Pero ya estos no son lo mismo; no es exactamente lo mismo.

Al-Qaeda trajo una gran unificación de muchos movimientos, digamos, panislámicos radicales, pero el que cambió la dirección y la velocidad y el camino fue el discurso de la creación del Estado islámico –la fundación del Estado islámico. Porque además mostró que era posible tener un territorio regido..., siempre estamos hablando de esta interpretación que ha dicho antes la señora diputada de Esquerra Republicana. Esta interpretación sesgada y absolutamente parcial del Corán y del islam es lo que es, es una desviación, pero según esta desviación, que es a la que nos estamos refiriendo, demostraron que se podía tener el inicio del gran califato, del califato universal, que fue un territorio que llegó a alcanzar, pues, ocho veces la extensión del Reino Unido, en un momento dado, con influencia en todas partes. Y que ahora mismo, aún disuelto, en derrota territorial –solo territorial, y no del todo– en Siria e Irak, está en embrión, a una velocidad enorme, recreándose en todo el norte de África; no en todos los países va sólidamente todavía, como puede ser Marruecos, que tiene sus problemas, como puede ser Argelia, en parte, pero en otras partes está creciendo rápidamente, y también hacia Níger, Nigeria y, digamos, casi Centroáfrica, como un problema que está ahí. Y luego en otras regiones, que ya veremos lo que sucede, como Afganistán, etcétera.

Me han preguntado..., el terrorismo *low cost*. Bueno, es una gran novedad. O sea, el atentado de las Torres Gemelas, o, por ejemplo, atentados anteriores, los de las embajadas de Kenia y Tanzania, que fueron de Al-Qaeda también y que pasaban

inadvertidos, porque como ocurrieron en el tercer mundo, en el primer mundo no nos ocupamos de él. Pero cuando el atentado fue en el centro del primer mundo, que es Nueva York, y lo vimos por televisión en directo, en ese momento todos nos sentimos afectadísimos y presas de un pánico tremendo. Y, además, probablemente con motivo.

Pero ese atentado fue de larguísima elaboración, y de un cierto..., no un coste elevadísimo de dinero pero sí que hubo que mantener una célula de un grupo de personas entrenándose y preparándose un tiempo..., fueron de Hamburgo a Estados Unidos, viajaron, etcétera.

La novedad actual es que en los tutoriales –como podrán ver, y ya deben de conocer ustedes–, es que cualquiera de nosotros podemos hacer cualquier cosa, solo saliendo de aquí, ahora, dentro de media hora lo podemos hacer, sin un costo grande, o sea, con un costo...

Eso también entra –me ha preguntado– en la financiación. Ahí entra el fenómeno de la financiación. Pues la financiación está cambiando completamente, porque las células se autofinancian básicamente, no hace falta mucho. A ver, comprar un Kalashnikov falsificado en Paquistán cuesta muy poco, es muy barato. Y hay mercado negro para ello. Pero es que, en realidad, menos en el caso del *Charlie Hebdo*, que sí se usaron Kalashnikov comprados en el mercado libre –se llama así– de Bélgica, en general los últimos atentados están hechos con armas de fortuna.

En Estados Unidos no hacen falta armas de fortuna, las compran en la armería. Ya vemos lo que está pasando, con el asalto a la sinagoga, etcétera, y con toda la política norteamericana de protección de..., bueno, está en su constitución.

Entonces, los canales de financiación que hay... –y que con eso intento contestar a otra pregunta idéntica que me ha hecho también el diputado del PSC–, históricamente hay una serie de ONGs de tipo humanitario procedentes de Arabia Saudí que sí que se detectaron, y están acreditadas y están publicadas, como que han sido fuentes de financiación de personas que luego se ha demostrado que eran de..., han entrado en esta guerra global, etcétera.

En este momento, este tipo de ONGs, que sobre todo vuelven a actuar en países más bien africanos, están..., la última noticia que yo tengo, que es muy, muy reciente, es la que están financiando, y no están financiando el terrorismo de aquí, porque no le hace falta. Hay un poco de circulación del dinero por el sistema *hawala*, que Barcelona es un gran centro de eso, y que todos ustedes conocen. Pero estamos hablando no de una gran financiación de la guerra o de algo así, no estamos hablando de eso.

Donde sí llegan unas cantidades de dinero considerables es a zonas deprimidas –otra vez volvemos a la misma zona del territorio–, que serían el Magreb y el Sahel, hasta las fronteras de Níger, Nigeria, etcétera.

Allí, la última noticia que hay es que sí que están financiándose madrasas en las que la doctrina que se imparte es de carácter extremista, y ahí, sí. Pero ahí..., bueno, eso también es una zona que está cada vez con un control por sus propias autoridades más precario, y también las informaciones que llegan, y las digo con las salvedades..., el fórum al que me dedico, y al que me dirijo, pero con las salvedades que hay que tener con este tipo de informaciones, que a veces pueden ser interesadas. Eso en cuanto a la financiación.

Sobre el nacionalismo, que me decía la diputada historiadora de Junts per Cat. Los vídeos de..., tiene toda la razón, y lo de Chechenia, también. Pero es que el Estado Islámico, o el Daesh o los pertenecientes a Daesh, no ven con buenos ojos... Aunque vean la lucha chechena..., el caso checheno lo vieron –en una lucha contra el primer nacionalista y contra el ateísmo ruso– lo vieron bien, pero tiene que entrar luego en la doctrina del califato universal y la supresión de la frontera, hasta el punto de que si usted ve –y yo no los he puesto en la documentación que les he..., porque pesa mucho para eso, y he supuesto que los tenían– los videos fundacionales

de propaganda del Estado Islámico, en el primero de ellos, que empieza con la palabra «jalifa» –califato–, y es verdaderamente..., está bien hecho, muy bien hecho, una de las imágenes que se ve, al minuto 3 o 4, es la bota de un soldado del califato pisando y rompiendo la palabra «nacionalismo», ¿eh? Y ese mensaje ya se repite sistemáticamente.

Entonces, en ese sentido decía que es muy interesante... A ver, leer y seguir..., yo creo que no engañan a nadie. Y su doctrina y propaganda está en el mensaje que quieren que llegue a su, no a nosotros, a su objetivo, a las personas que quieren captar. Y, entonces, está todo, desde el tutorial para la bomba hasta la doctrina ideológica y religiosa que quieren impartir. Como está todo es interesantísimo ver sus vídeos. Y ahí respondo un poco en general sobre lo que hablábamos del fenómeno, del mensaje; el mensaje es extraordinario, pero es extraordinariamente perverso.

El segundo vídeo de propaganda, de los largos que hay de propaganda de Daesh –que el primero dura cuatro o seis minutos, y el segundo, una hora– ya incluye un montón de imágenes de degollamientos, decapitaciones, etcétera. Está hecho con calidad de videoclip. Y produce, como otros muchísimos que se produjeron entre medio, como –no sé si lo habrán visto– el del asesinato de un montón de prisioneros grabado en alta fidelidad, en una carnicería en los que los cuelgan de los ganchos y los van degollando con primer plano y sonido en alta fidelidad, ¿eh? Eso es lo que consumen, los que se desintegran, y, decía, de la minoría.

Antes he oído al diputado del PSC. Yo me he explicado mal. Quiero decir que el programa que está usted explicando no es que sea bueno, es que es imprescindible. O sea, es que no se me ocurre otra posibilidad, ¿eh? No es que le felicite, es que ahí hay que estar. Pero hay esa mínima minoría que..., claro, si estamos hablando de siete alumnos, o seis, de Ripoll; no sé los que habrá en toda Cataluña, pero, bueno, estamos hablando de muy poca gente, pero ese es el problema, los cinco o seis que se van, y ahí es donde está el problema. Esos consumen esos vídeos.

Yo no me he atrevido a ponerlos a disposición de esta comisión, porque parece propaganda terrorista. Y además yo no lo sé, estos son de consumo, digamos, interno de lucha antiterrorista. Pero es el de consumo de los que luego matan gente por la calle.

Y, claro, logran la deshumanización –y voy contestando un poco en general a lo que me han dicho de cómo se puede lograr–, pues, logran la deshumanización del enemigo. Un poco el proceso, y yo lo comparo, porque no es igual, pero el proceso nazi, que a raíz de todas las leyes que se fueron creando previas a la solución final, ¿verdad?, de Vancy, etcétera, lograron que toda una parte de la población viera, de la población centroeuropea, alemana, etcétera, viera a los judíos, homosexuales, gitanos, etcétera, los vieran como subhumanos, hasta casi creer que eran bacterias, hasta matarlos sin sentir absolutamente nada. Es todo un proceso de deshumanización del ser humano que hay delante. Aquí pasa igual con el enemigo, ¿eh?, en otro orden de cosas.

Y los vídeos y la propaganda que ellos van emitiendo y que consumen sistemáticamente todo este grupo de personas que van simpatizando, les van creando un sentimiento de que puede hacerse eso con los demás. Además, están generados, y es una curiosidad, están creados con toda una imagen de tipo videojuego de tal suerte que hay algunos que incluso los imitan, algún videojuego famoso que está comercializado. Pero la diferencia es que uno son imágenes de ordenador y el otro son seres humanos. Y entonces entramos en una habitación que puede explicar.

Y también, contestando a la pregunta de la diputada de, o intentando responder, habla de «sectarización», pues, yo creo que sí. Yo creo que sí, claro. Todo esto es un proceso de lavado de cerebro y de colocar a un ser humano integrado, con todos los problemas de educación que queramos en escuelas como la de mi compañera Núria, de la declaración de Núria, pues, se desintegran de ahí y pasan a una situación, como las que estaba describiendo Anna y yo intento describir también.

Y claro que es una especie de secta monstruosa, porque es gigantesca, y que no tiene fronteras ni incluso la no frontera es internet. La no frontera es la cantidad de medios diferentes, están en Instagram, está en Twitter, está en todos. Claro, esa es la no frontera porque, a ver, el mensaje que pueden llevar puede ser un mensaje islámico de musulmán antiguo o puede ser completamente radicalizado y no evolucionado, y además lo que se quiera. Pero los medios que utilizan son completamente del siglo XXI y en ese sentido es donde hay que poner también..., entender por donde habrá que ir en el contramensaje.

¿Cómo podemos entrar en la... –me decía la diputada de Esquerra Republicana, la señora diputada–, cómo podemos entrar en la radicalización y por qué motivos se desintegran? Yo creo que se desintegran porque el mensaje que reciben es de un gran calado espiritual. Yo creo que es eso. O sea, primero es atractivo, es atractivo porque de ser un chavalín más en un sitio, todavía en Cataluña es mucho, pero en otros lugares o en algún gueto de algún otro punto de Europa donde la situación puede estar incluso peor que, más radicalizada conforme a la población, o se pueden sentir más desarraigados, es peor, pueden sentirse peor. Pero cuando reciben éste... y pueden contemplar el mensaje que reciben les están dando respuesta a todo. Les están dando respuesta a su presente, a su futuro y a su trascendencia. Y además pueden ser algo importante.

Y la prueba de que son algo importantes es que, como paso con los autores del atentado de Barcelona, es que, al poco, las publicaciones y revistas de propaganda de Daesh y del radicalismo los elevan inmediatamente a la condición de mártires y de héroes y etcétera. Y, porque todas sus publicaciones son como la..., si nosotros somos la cara, por situarnos en un lado, ellos son la cruz, o somos el espejo.

En los atentados de Francia, que es muy claro porque hay una revista *Dar-el-islam* que está muy enfocada con Francia –estaba–, todo lo que era la prensa occidental: «los terroristas», «los asesinos», todo lo que era condena, en sus publicaciones –sí, algunas las tienen en lo que les he facilitado– verán que son «los héroes», «los mártires». El policía que estaba en el suelo, la foto que publican, aquel policía que cuando hay el atentado de *Charlie Hebdo* hace así con la mano (*l'orador aixeca la mà dreta*) –¿se acuerdan?, hay el video– y le dispara, hay uno que se vuelve, uno de los hermanos y le pega un tiro. Claro, el policía es musulmán, el que está en el suelo. Claro, es un tabú. Es, y pone en el pie de foto: «El héroe mata al apóstata», que es el que está en el suelo, porque se lo merece. Y la foto es heroica. Luego vino la otra portada que les he dicho antes, de los musulmanes en primera plana, pone «los apóstatas», ¿no?, etcétera.

Y, la otra... Ah, los 75 millones, creo que no me salto ninguna pregunta, ¿no? Bueno, los 75 millones que me preguntaba el diputado del PP –creo que era, sí– que hablaba de fundamentalizar. Bueno, en un libro que publiqué que se llama *Objetivo, califato universal* para ver, en un intento de explicación del marco en el que se desenvolvía toda esta situación, acudimos a una serie de centros de estudios de estadísticas religiosos que después de evaluar a muchos, llegamos a la conclusión –nadie sabe exactamente cuántos hay en el mundo de una u otra religión, pero, bueno, hay aproximaciones– y una aproximación fue que el mundo en crecimiento, además, hay unos 1.900 millones de musulmanes, en la religión.

Extrapolando en estos estudios, que no son exactamente, no soy yo el autor de este estudio ni ninguno de mis compañeros del libro, coautores del libro, pero sí que uno de los centros que ha hecho este estudio era el propio Vaticano o centros próximos también a estudios religiosos de Alemania y Estados Unidos, decían, claro, van haciendo extrapolación y van viendo, bueno, van subdividiendo el tipo de creencia de cada uno. Quedaban en 75 millones efectivamente; 75 millones el número de personas que estaban en posición o están en una situación próxima a comprender o a apoyar los movimientos radicales, o este movimiento radical que ahora encarna Daesh

y en segundo plano, por ahora, Al-Qaeda. Más sobre todo Al-Qaeda en el Magreb islámico y Al-Qaeda en la península arábiga, la del Yemen.

Por qué 75 millones? Bueno, pues se cuenta una parte de la población de Afganistán; se cuenta una parte de la población de Pakistán; se cuentan algunos grupos sociales mayoritarios, importantes de países como Egipto, o también simpatizantes que pueden haber salido incluso de Marruecos o de Túnez. Por ejemplo, Túnez que es un país que sufre el azote, además es una persecución bélica absoluta, tiene, está rodeado por acuartelamientos del Estado Islámico, que les ataca sistemáticamente, y que no son atentados, son incursiones de guerra, lo que les hacen –aparte del atentado que han sufrido ayer. Pues, Túnez es el país que más combatientes extranjeros –que tú hablas, los *foreign fighters*–, es el país que más ha aportado. Entonces, también tiene un núcleo de población simpatizante –simpatizante–; igual que tenían la Primavera Árabe, por un lado, pues también tenían esto otro.

Bueno, de todo esto –es un poco complicado–, pero de toda esta suma de posibilidades sale una cifra aleatoria, absolutamente discutible, pero que sí puede dar una imagen de..., por eso es un problema universal, porque si fuesen cincuenta mil personas en todo el mundo, bueno, sería una cosa menor, y no lo es, es un asunto de gravedad.

Y si me he dejado alguna cosa que me han preguntado, pues no lo sé.

Por lo demás, gracias a ustedes.

El president

Molt bé, moltíssimes gràcies. Si hi hagués algun últim torn, d'algun minut, algun grup. No? Doncs, per tant, tornem a agrair la seva presència. De ben segur que les aportacions seran molt interessants.

Agraïm també l'aportació, els documents que ens ha fet arribar. I, en qualsevol cas, si hi hagués alguna altra aportació futura ens podríem comunicar demanant-los més informació o el que fos.

Repetim les gràcies i fins la propera comissió.

Gràcies.

La sessió s'aixeca a tres quarts de sis de la tarda i sis minuts.